Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 28 (6918). ● 10 февраль, 1979 йил ▲ ШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

ҲАР БИР КИШИНИНГ ҚАЛБИГА ЕТСИН

ОБЛАСТЬ ИДЕОЛОГИЯ ХОДИМЛАРИ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИДАН

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг барча сайловчиларига, гражданларига Мурожаати ҳар бир совет кишиси қалбида ифтихор ва илҳомланиш туйғуларини уйғотди. Бу сиёсий ҳужжатга улуғ Ленин ишининг тўғрилиги ва ғалабасига, халқимизнинг ижодкорлик кучи ва донолигига битмас-туганмас ишонч сингдириб юборилган.

Меҳнаткашлар билан маслаҳатлашиш, коллектив тажрибасига, омманинг ижодий ташаббускорлиги ва онгига таяниб иш тутиш — ленинча анъанадир. КПСС Марказий Комитети Совет халқига мурожаат қилар экан, СССР Олий Советига сайловлар ўтказилгандан бери ўтган давр ичида мамлакат ривожланишига хулоса ясаб, хўжалик ва маданий қурилишдаги актуал масалаларга эътиборни қаратишни лозим топди.

Мурожаатнинг ҳар бир сатри, унда келтирилган факт ва рақамлар бизнинг Ватанимиз янада гуллаб-яшнаши, меҳнаткашларнинг бахт-саодати тўғрисида ғамхўрлик руҳи билан суғорилиб, партия жамиятнинг бутун ривожланишини совет кишиларининг ўсиб бораётган моддий ва маънавий эҳтиёжларини тўла қондиришга қаратаётганлиги ҳақида яна бир бор ёрқин далолат беради.

Партиянинг даъваткор сўзлари совет мамлакатининг барча гражданларига — қаҳрамон ишчи синфи, шонли колхозчиларга, халқ интеллигенциясига қаратилган. Марказий Комитетнинг Мурожаатини ҳар бир сайловчига етказиш, унинг илҳомлантирувчи мазмуни ва аҳамиятини тўла очиб бериш барча партия ташкилотлари, маҳаллий Советлар, матбуот, радио ва телевидение, пропаганда ва агитация воситаларининг вазифасидир.

Кеча Тошкент область партия комитети ана шу мақсадда область идеология активи йиғилишини ўтказди. Область партия комитетининг секретари А. М. Хўжаев КПСС Марказий Комитетининг Мурожаати асосида идеология ходимлари олдида турган вазифалар ҳақида доклад қилди. Докладчи ва музокарада сўзга чиққан Бекобод шаҳар партия комитетининг секретари Т. Я. Воронина, «Тошкент ҳақиқати» область газетасининг редактори А. И. Исмоилов, Оққўрғон район партия комитетининг секретари С. Д. Йўлдошева, Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг секретари Ҳ. Н. Нажмиддинов, «Билим» жамияти область ташкилоти правлениеси раисининг ўринбосари Т. Н. Салоҳиддинов КПСС Марказий Комитети Мурожаатидаги қоида ва даъват сўзлари партия ва комсомол ташкилотлари, агитколлективлар, сайловчилар клублари, барча агитатор ва пропагандистлар фаолиятининг негизи эканлиги ҳақида гапирдилар.

Область идеология ходимлари активи йиғилиши тегишли тавсиялар қабул қилди.

«Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош заводида 200 мингинчи чигит экиш сеялкаси ишлаб чиқарилди. 30 йил давомида конструкторлар бу сеялкани анча такомиллаштирдилар. Суратда: завод ишчи-хизматчилари 200 мингинчи сеялка олдида. Пастдаги суратда заводнинг кекса ишчиси И. Шаповалов юбилей агрегатини Тошкент область Бекобод районидаги Ойбек номли совхозининг пешқадам механизатори Валлами Тўхтабоевга топшираётгани акс эттирилган.

А. Авазов ва А. Горокрик фотолари. (ЎзТАГ).

«УЗПЛОДООВОШЧВИНПРОМ» АГРАР—САНОАТ БИРЛАШМАСИГА ҚАРАШЛИ «ОГОНЁК» СОВХОЗ ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1979 ЙИЛГИ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

«Узплодоовошчвинпром» аграр-саноат бирлашмасига қарашли «Огонёк» совхоз-заводининг ишчи ва мутахассислари КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошира бориб, қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг асосий турларини давлатга топшириш юзасидан беш йилликнинг уч йили планини ошириб бажардилар. Узум тайёрлаш плани 100 процент, мева тайёрлаш плани 123 процент, сут тайёрлаш плани 136 процент, гўшт тайёрлаш плани 134 процент бажарилди. Узум, мева ҳосилдорлиги анча кўпайди, таннархи пасайди.

КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль ва ноябрь Пленумларининг қарорлари хўжалик меҳнаткашларининг меҳнат ғайратини янада кучайтириб юборди. «Огонёк» совхоз-заводининг меҳнаткашлари пленумларда ва КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқларида қўйилган вазифаларга амал қилиб, беш йиллик тўртинчи йили планларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, СССР Олий Советига бўлажак сайловни меҳнатда янги-янги муваффақиятлар билан нишонлашга интилиб, 1979 йил учун қуйидаги социалистик мажбуриятларни оладилар:

— Деҳқончилик маҳсулотининг ялпи ҳосили планга нисбатан 2 минг тонна, шу жумладан узум 922 тонна, мева 145 тонна кўпайтирилади, 170 минг декалитр олма шарбати ишлаб чиқарилади;

— мева ва узум етиштиришни янада кўпайтириш мақсадида ишлаб чиқаришни бундан буён ҳам интенсивлаш сийраклашиб қолган боғларга ва ҳосилдан қолаётган дарахтлар ўрнига кўчатлар ўтқазиш ишлари давом эттирилади. Шу йил 30 гектар майдонда пастак ўсадиган боғлар, 25 гектар токзор барпо этилади; ўзимизни кўчат билан таъминлаш учун кўчатзордан 190 минг мевали дарахт ва ток кўчати олинади. 77 гектар майдонда янги сўрилар ўрнатилади, ҳамма ишлар агротехника муддатларига қатъий риоя қилиб бажарилади, маҳсулотни териш ва реализация қилиш сифатли ўтказилади;

— мева ҳосилдорлиги гектар бошига ўрта ҳисобда 170 центнерга, узум 220 центнерга етказилади, бу — пландагидан 22 центнер кўпдир. Муттасил мўл ҳосил олиш учун ишлаб чиқаришнинг барча жараёнлари кенг механизациялаштирилади, ўсимликларнинг зараркунандалари ва касалликларига қарши кураш ишлари юксак даражада ўтказилиши, стандарт маҳсулот 90 процентдан кам бўлмаслиги, сабзавот-полиз маҳсулотлари етиштиришда навларни тўғри танлаш, уларни жойлаштириш таъминланади;

— сигирлар 250 бошга етказилади, 100 бош сигирдан 96 та бузоқ олинади, ҳар бир қора молнинг гўштга топшириладиган ўртача вазни камида 450 килограмм бўлиши таъминланади. Соғин сигирнинг ҳар биридан 3800 килограмм сут соғиб олинади, пландагидан 110 минг дона кўп тухум олинади;

— планга қўшимча равишда 300 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади. Маҳсулот сифатига алоҳида эътибор берилади, ҳамма жойда фаннинг энг янги ютуқлари, илғор тажриба жорий этилади, меҳнатни илмий ташкил этиш такомиллаштирилади. Меҳнат унумдорлиги 3 процент оширилади, пландан ташқари камида 100 минг сўмлик фойда олинади.

Ушбу социалистик мажбуриятлар «Огонёк» совхоз-заводи ходимларининг умумий йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

БУНЁДКОРЛИК ЙЎЛИДАН

САЙЛОВЧИЛАРНИНГ В. И. ДОЛГИХ БИЛАН УЧРАШУВИ

8 февраль куни Красноярскда Ленин сайлов округи сайловчиларининг ана шу округдан СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети депутатлигига номзод КПСС Марказий Комитетининг секретари Владимир Иванович Долгих билан учрашуви бўлиб ўтди.

Депутатликка номзоднинг ишончли вакили — Красноярскдаги химиявий тола заводи партия комитетининг секретари А. Ф. Попов В. И. Долгихнинг ҳаёт йўли тўғрисида гапириб, сайловчиларни сайлов куни 4 мартда коммунистлар билан партиясизлар мустаҳкам блокининг номзодлари учун овоз беришга даъват этди.

Йиғилишда сўзга чиққан сайловчилар совет кишилари КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқидаги барча сайловчиларга, гражданларга қарата чиқарган Мурожаатини сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати ғоят ўсган бир вазиятда кутиб олганликлари ҳақида гапирдилар. Сайловчилар ватанимизнинг содиқ ўғил ва қизлари учун овоз берар эканлар, деб таъкидлашди учрашув қатнашчилари, совет кишиларининг моддий ва маънавий турмушини янада юксалтириш учун, бутун дунёда мустаҳкам тинчлик учун овоз берган бўладилар.

Сўнгра В. И. Долгих нутқ сўзлади. Йиғилиш аҳли уни самимий кутиб олди. В. И. Долгих қуйидагиларни таъкидлади: аввалги сайловдан буён ўтган давр ичида совет давлатининг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада мустаҳкамлаш, халқ фаровонлигини ошириш йўлида кўп ишлар қилинган.

Совет кишилари ватанимиз эришган жуда катта иқтисодий ва социал ютуқлар билан ҳақли равишда фахрланмоқдалар. Ҳақиқатан ҳам жуда кўп иш қилинди. Лекин эришган ютуқлар билан кифояланиб қолиш бизнинг анъанамизга тўғри келмайди, деди депутатликка номзод. Биз ҳамиша шу нарсани эсда тутишимиз керакки, иш натижаларига ҳал қилиш лозим бўлган янги, анча мураккаб вазифаларни ҳисобга олиб баҳо беришимиз зарур. КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил ноябрь Пленуми қарорлари бизнинг эътиборимизни шунга қаратмоқда.

Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг ҳал қилувчи омилидир. Бунда меҳнат унумдорлигини оширишга, ишлаб чиқариш жараёнларини, айниқса, оғир қўл ишларини механизациялаштириш ва автоматлаштиришга, хом ашёдан комплекс ва тўла-тўкис фойдаланишга асосий эътибор бериш лозим. Машинасозлик олдида катта вазифалар турибди. Машинасозлик машина-ускуналарнинг айрим турларини яратишдан машиналарнинг тугал системаларини ишлаб чиқиш ва жорий этишга ўтишни амалга оширади.

Красноярск ўлкасидаги корхоналар ана шу вазифаларни ҳал этишда актив қатнашмоқда. В. И. Долгих Красноярск яқинида оғир экскаваторлар ва технология ускуналари заводини барпо этиш айниқса муҳим вазифа эканлигини таъкидлади. Кончилик саноати бунга айниқса мухтождир. Бунда гап ўлкада «Уралмаш» типидаги завод қуриш тўғрисида, Красноярск машинасозлигини ривожлантиришнинг янги босқичи ҳақида бормоқда.

Коммунистик партия билан совет давлати, деди сўнгра депутатликка номзод, мамлакатнинг шарқий районлари экономикаси, фани ва маданиятини ривожлантиришга ниҳоят катта эътибор бермоқдалар. Сибирь ва Узоқ Шарқнинг иқтисодий потенциалини янада кўпайтириш, умумиттифоқ саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулоти ишлаб чиқаришида буларнинг ролини ошириш ғоят муҳим умумдавлат вазифаларидан биридир.

Нотиқ тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун курашда Коммунистик партия билан совет давлатининг роли ҳақида ҳам гапирди.

Депутатликка номзод ўзига кўрсатилган ишонч учун тўпланганларга миннатдорчилик билдириб, ўзимнинг бутун кучимни партия билан халқ ишига, коммунистик қурилиш ишига бағишлайман, деб уларни ишонтирди.

(ТАСС).

ДЕМОКРАТИЯ ТАНТАНАСИ

САЙЛОВЧИЛАРНИНГ В. В. КУЗНЕЦОВ БИЛАН УЧРАШУВИ

СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи Волгоград сайлов округи составига кирган Волгоград ва Саратов областлари меҳнаткашларининг намояндалари 8 февраль куни Волга бўйидаги қаҳрамон шаҳарда шу округдан СССР Олий Совети депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари Василий Васильевич Кузнецов билан учрашдилар.

Депутатликка номзоднинг ишончли вакили Ф. Э. Дзержинский номли Волгоград трактор заводининг пўлат эритувчиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони П. Н. Бичков ва СССР 50 йиллиги номли Балашов плашчбоп газламалар комбинати (Саратов области) тўқувчиси Л. В. Карпухина В. В. Кузнецовнинг ҳаёт йўли тўғрисида гапирдилар. Улар сайловчиларни сайлов кунида коммунистлар билан партиясизлар мустаҳкам блокининг номзодлари учун якдиллик билан овоз беришга чақирдилар.

Учрашувда сўзга чиққан кишилар КПССнинг, унинг ленинчи Марказий Комитетининг олиб бораётган доно ички ва ташқи сиёсатини қизғин маъқулладилар, Волгоград ва Саратов областлари меҳнаткашларининг ҳаётида бўлиб ўтган ажойиб ўзгаришлар тўғрисида, Поволжье экономикаси ривожи ҳақида гапирдилар.

Учрашувда самимий кутиб олинган В. В. Кузнецов нутқ сўзлади. Ҳозирги сайлов кампанияси, деб таъкидлади у, янги Конституция кучга кирган шароитда ўтказилаётган биринчи сайлов бўлиб ривожланишимизнинг якунларини ва келгусидаги режаларни умумхалқ чуқур ва амалий тарзда муҳокама қилаётганлиги билан характерлидир. Шу туфайли сайлов кампанияси омманинг сиёсий активлигини ва меҳнатдаги ғайрат-шижоатини тобора оширмоқда.

СССР Олий Советига сайлов кампанияси чинакам халқ ҳокимиятининг ифодасидир, миллионлаб меҳнаткашларнинг шу катта ва масъулиятли ишга жалб этилиши номзодларни кўрсатиш ва муҳокама қилишда сон-саноқсиз коллективлар, жамоат ташкилотларининг иштирок этаётганлиги, мана шу давлат бурчини халқнинг ўзи бажараётганлигини равшан кўрсатиб турибди.

Совет давлатининг сиёсий негизини ташкил этган халқ депутатлари советларининг кўп қиррали фаолияти демократиянинг ҳар томонлама ривожланаётганлигини кўрсатувчи энг ёрқин далилдир.

Советларнинг куч-ғайрати ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга, партия белгилаган кенг социал программани бажаришга қаратилмоқда. Жамиятнинг барча энг муҳим соҳалари амалда Советларнинг диққат марказида турибди. Советларнинг фаолиятидаги ижобий тажрибаларни тўплаш ва оммалаштиришга эътибор кейинги вақтда анча кучайди. СССР Олий Совети Президиумида маҳаллий ҳокимият органларининг иш тажрибасини батафсил ва мунтазам ўрганиш системали равишда олиб борилмоқда ва шу асосда Советлар ишининг яхши намуналари умумиттифоқ миқёсида жорий этилиб, ҳамманинг бу тажрибадан баҳраманд бўлишига эришилмоқда.

Депутатликка номзод сўзини давом эттириб бундай деди: бизнинг партиямиз ва Совет давлати совет кишиларининг ҳаёти ҳамда фаровонлиги тўғрисида тинмай меҳрибонлик қилиб, коммунистик қурилиш учун қулай ташқи шароитни таъминлаш — уруш хавфининг олдини олиш, халқаро кескинликни юмшатиш йўлида катта, актив иш олиб бормоқдалар. Партия раҳбарлигида СССРнинг ташқи сиёсат йўлини амалга ошириш соҳасидаги катта ва кўп қиррали ишда бутун халқ, барча совет ташкилотлари қатнашмоқда. Бу ишда СССР Олий Советининг роли жуда катта.

В. В. Кузнецов СССР Олий Советига бўладиган сайлов Совет жамиятининг монолит жипслигини, коммунистлар билан партиясизлар блокининг мустаҳкамлигини яна бир марта яққол намойиш қилади, деб ишонч билдирди. У, юксак ишонч учун сайловчиларга миннатдорчилик изҳор этиб, бундан кейин ўзимнинг бутун куч, билим ва тажрибамни совет кишиларининг туб ҳаётий манфаатларини ифодаловчи партиянинг йўлини оғишмай амалга ошириш учун курашга бағишлайман, деб ваъда берди.

(ТАСС).

МУНОСИБ НОМЗОДЛАР

588-Шаҳрисабз сайлов округининг сайловчилари шу округдан СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети депутатлигига номзод — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Тимофей Николаевич Осетров билан учрашдилар.

Йиғилишда мамлакат давлат ҳокимиятининг олий органига ўтказиладиган сайловнинг ғоят катта аҳамиятга эга эканлиги таъкидланди, бу сайлов партия билан халқ мустаҳкам бирлигининг яна бир янги ёрқин намойиши бўлади, деб қатъий ишонч билдирилди.

Ленинград районидаги маданият уйида 610-Ленинград сайлов округи сайловчиларининг СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети депутатлигига номзод Энгельс номли колхоз механик-ҳайдовчиси Махбубахон Насриддинова билан учрашуви бўлиб ўтди.

СССР Олий Советининг Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи Ғузор сайлов округида Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Эргаш Ғафурович Ғафуржонов, СССР Олий Советининг Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи Марғилон сайлов округида Марғилон шойи комбинатининг тўқувчиси Зуҳра Сотволдиева, СССР Олий Советининг Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи Урганч сайлов округида Шовот районидаги Киров номли колхознинг илғор меҳнатчиси Санам Исмоилова, СССР Олий Советининг Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи Каттақўрғон сайлов округида Каттақўрғон ёғ-мой комбинатининг ишчиси Розия Рашидова ўз сайловчилари билан учрашдилар.

(ЎзТАГ).

ИЛҒОР УСУЛЛАРНИ КЕНГ ҚЎЛЛАНАЙЛИК

«БЎСТОНЛИҚ» ПАРРАНДАЧИЛИК ФАБРИКАСИ ВЕТЕРИНАРИЯ ХИЗМАТИНИНГ КАСАЛЛИКЛАРНИ ОЛДИНИ ОЛИШ БОРАСИДАГИ ИШ ТАЖРИБАСИДАН

Паррандачилик саноат негизига кўчирилгач, уларни парвариш қилиш технологияси тубдан ўзгарди. Кичик территорияда кўплаб парранда боқиш, йил давомида узлуксиз тухум ва гўшт етиштириш, гўшт ва тухум олишга ихтисослашган юқори маҳсулдор зот паррандаларни парвариш қилиш имкониятларига эга бўлинди. Шунингдек, озуқа тарқатиш, товуқхоналарни тозалаш ва уларни шамоллатиб туриш соҳасида илғор техникадан фойдаланилаётир, ҳамда кўплаб жараёнлар автоматлаштирилмоқда.

Паррандачиликни юқори даражада интенсивлаш натижасида ветеринария-санитария тадбирларининг роли беқиёс ортади. Маълумки, паррандалар соғлиғи яхши бўлгандагина, уларнинг махсулдорлиги юқори бўлиши мумкин. Шунинг учун ҳам паррандаларга озуқа бериш, уларни парвариш қилиш, шунингдек уларни юқумли касалликлардан муҳофаза қилишда илмий асосланган қоидаларга риоя қилиш талаб этилади.

Касалликнинг олдини олиш хўжаликларда ишнинг бир маромда давом этишини таъминлайдиган энг муҳим шартдир. У аввалдан пухта ўйлаб, планлаштирилган ташкилий-хўжалик тадбирлар комплексидан иборатдир. Бу тадбирларни оғишмай амалга ошириш ҳар бир ишчининг муҳим вазифасидир.

Саноат негизига кўчирилган паррандачиликда энг хавфли касаллик парранда ўлатидир. Бу касаллик пайдо бўлган фермаларда қисқа муддатдаёқ барча паррандалар қирилиб кетиши мумкин. Шунинг учун ветеринария мутахассисларининг асосий эътибори ўз вақтида касалликнинг олдини олишга қаратилиши лозим.

Парранда ўлатининг олдини олишдаги энг асосий тадбир уларни ўлатга қарши эмлашдир. Ҳозир паррандаларни эмлашнинг бир неча методлари қўлланилмоқда. Улардан энг илғор ва самаралиси аэрозол усулидир. Бу усул биринчи марта «Ўзбекистон» паррандачилик фабрикасида қўлланилган эди. Ҳозир эса бу усулдан кўпгина паррандачилик хўжаликларда кенг фойдаланилаётир.

Аэрозол усулининг моҳияти шундаки, бунда суюлтирилган дори махсус аппаратлар ёрдамида юқори босим остида паррандалар боқиладиган хоналарга пуркалади ва бу дорилар нафас йўли орқали паррандалар организмига ўтади. Аэрозол заррачалари ўпка орқали қонга ўтиб касалликка қарши иммунитетларнинг ҳосил бўлиш жараёнини тезлаштиради.

Аэрозол усулининг бошқа усуллардан фарқи яна шундаки, вақт, ишчи кучи ҳамда дорилар анча кам сарфланади. Масалан, интроназал усулида 25—30 ветеринария ходими бир сменада 20 минг паррандани эмлаб, 24 сўмлик дори сарфласа, аэрозол усулида бу ишни икки киши бемалол уддалаб, 6 марта кам дори сарфлайди.

Аэрозол усулини қўллашнинг иқтисодий жиҳатдан мақсадга мувофиқ эканлигини ҳисобга олган мутахассислар «Бўстонлиқ» паррандачилик фабрикасида 1976 йилдаёқ бу усулни кенг қўллаб, 1977 йилда авторлик гувоҳномасини олишга муваффақ бўлдилар.

Бу усул қўлланишига қадар фабрикада эмлаш учун кўплаб маблағ сарфланарди. Бунинг устига эмлангандан сўнг 3—4 кун давомида паррандаларнинг аҳволи ёмонлашиб, кўплаб ёш паррандалар нобуд бўларди. Жумладан 1975 йилда ёш жўжаларни сақлаб қолиш пландаги 92 процент ўрнига 59,8 процентни ташкил этди.

Ҳозирги кунда фабрикадаги мавжуд ҳамма паррандалар фақат аэрозол усули билан эмланадиган бўлди.

Аэрозол усули фақат эмлаш учунгина қўлланилмай, балки товуқхоналарни дезинфекция қилиш, паррандаларга ҳар хил дори-дармонлар ва витаминлар беришда ҳам кенг фойдаланилмоқда. Шунинг учун ҳам кейинги йилларда паррандаларнинг маҳсулдорлиги кескин ошиб, уларни парвариш қилиш шароити яхшиланди. Кейинги уч йил ичида тухум етиштириш уч баравар кўпайиб, ёш жўжаларни асраш проценти кескин кўтарилди.

Фабрика маъмурияти ва мутахассислар кўп меҳнат талаб қиладиган жараёнларни тўла механизациялаш, паррандаларни боқиш ва асрашни яхшилаш, турли касалликларнинг олдини олишга катта эътибор бериб келмоқдалар. Ўтган йили мутахассислар томонидан қурилган озуқа цехи ана шу фикримизнинг тўла далили бўла олади. Шу туфайли барча турдаги озуқалар цехда қайта ишланиб, қўшимча озуқа компонентлари билан бойитилиб, сўнгра паррандаларга берилаётир. Натижада паррандабоқарларнинг меҳнати анча енгиллашди, паррандаларни рацион асосида боқишни назорат қилиш яхшиланди.

А. СОДИҚОВ,
«Бўстонлиқ» паррандачилик фабрикаси бош ветеринария врачи.

ТОШКЕНТДА БУТУНИТТИФОҚ СЕМИНАРИ

Мелиорация системаларидан фойдаланиш хизмати раҳбар ходимларининг Бутуниттифоқ семинари 9 февраль куни Тошкентда ўз ишини бошлади. Мелиорация системаларидан фойдаланиш даражасини ошириш, суғориладиган ва захи қочирилган ерлардан самарали фойдаланиш соҳасида сув хўжалиги органларининг вазифалари тўғрисида СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрининг ўринбосари О. Б. Канатов доклад қилди.

Семинар иштирокчилари тўрт кун давомида турли масалалар хусусида доклад ва ахборотларни тинглайдилар, тажрибаларни ўртоқлашадилар, республиканинг илмий марказларида бўладилар ва сув хўжалиги объектларини бориб кўрадилар.

Семинар ишида КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими В. В. Заруднний иштирок этмоқда.

(ЎзТАГ).

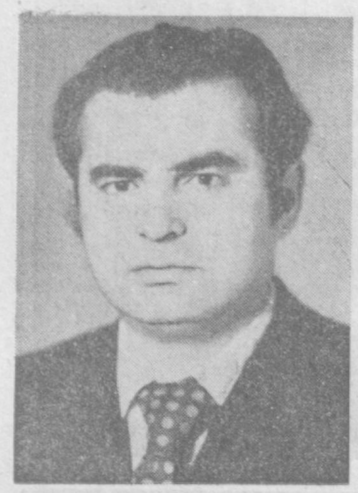

СССР Олий Совети депутатлигига номзодлар

КОРХОНА КОМАНДИРИ

«СИЗЛАРНИ комплекс минерал ўғитлар ишлаб чиқариш соҳасида Ўрта Осиёдаги йирик, замонавий корхона — Олмалиқ химия заводини ривожлантиришда эришилган катта муваффақиятлар билан қизғин ва самимий табриклайман.

Сизлар мураккаб технология жараёнларини мамлакатда биринчи бўлиб қисқа муддатларда ўзлаштириб олдингиз ва заводнинг юқори сифатли фосфорли ўғитларни ишлаб чиқарувчи дастлабки икки навбатининг лойиҳада белгиланган қувватидан ўзиб кетдингиз...».

Л. БРЕЖНЕВ.

КУНИ кеча матбуотда эълон қилинган шу юксак табрик сатрларини ўқир эканман, Олмалиқ кимёгарлари ва қурувчиларининг мана шу шарафли кунларга етиб келиш йўлидаги фидокорона меҳнатлари, ташвишлари, жонбозликлари кўз олдимда гавдаланди. У ёқдан—бу ёққа елиб-югуриб, қурилишда турли ишларни бажариб юрган минглаб кишилар ўртасида салобат билан Қурбонали Содиқов намоён бўлади. Заводнинг иккинчи навбати қурилаётган даврда Қурбонали Ғуломович бош инженер эди. Қачон қурилиш ҳавозасига бормай, раҳбарлардан энг аввал уни учратардим: гоҳ ускуналар монтаж қилинаётган участкаларда, гоҳ қурилиш штабининг кундалик йиғилишида... Яқинда, СССР Олий Совети депутатлигига Қурбонали Ғуломович Содиқовнинг номзоди кўрсатилганлигини эшитганимда ҳам, унинг ҳозирги директорлик столида ўтиргани эмас, қурувчилар орасида коржома кийиб юргани, монтажчиларга йўл-йўриқ кўрсатаётгани кўз олдимга келди...

...Қурилишнинг бориши ҳақида ёзиш учун навбатдаги борганимда штаб йиғилиши бошланай деб турган экан. Иштирок этишга рухсат сўраб, бир бурчакка бориб ўтирдим. Йиғилишда энг долзарб муаммолар ўртага ташланди, ҳал бўлмаётган қатор қийинчиликлар кўндаланг қўйилди. Унга яқин мастерлар, участка бошлиқлари, трест бошқарувчилари, қурилиш министрлигининг раҳбар ходимлари мана шу чигал масалаларни гапиришди. Гапнинг мазмунидан, буюртмачи ва пудратчилар ўртасида ўзаро тушунмовчиликлар, келишмовчиликлар бор эди. Муаммолар ўртага ташланди-ю, бирон киши унинг ҳал қилиниши йўлидаги тадбирлардан оғиз очмади.

Шунда бош инженер Қурбонали Ғуломович ўрнидан турди:

— Ўртоқлар, ҳаммага маълум гапларни гапириб яна ўзимизнинг вақтимизни бекорга олаяпмиз, — деди у вазмин, салмоқли оҳангда, — бир соатдан бери ўртага ташланаётган проблемаларни, агар уларни проблема деб аташ тўғри бўлса, тортишиб ўтирмасдан, шовқин-суронсиз бемалол ўзимиз ҳал қилишимиз мумкин. Бу нима деган гап, буюртмачи билан пудратчи битта кранни талашиб, штабда тортишиб ўтирса. Ахир, иккаламиз ҳам битта ишни қилаяпмиз, бир мақсад учун жон куйдиряпмиз-ку. Айрим раҳбар ўртоқларимизда ҳануз маҳаллийчилик, «меники-сеники» тушунчаси — тор доирада ўйлаш хусусияти ҳукмрон. Пудратчи буюртмачидан вақтинча фойдаланиш учун олган крани бузилган экан, тузатиб берсин. Борингки, айни пайтда ремонт қилиш учун имконияти йўқ экан, буюртмачи ўзи тузатиб олақолсин. Иккала вазиятда ҳам кран бир мақсад учун— заводимиз иккинчи навбатини тезроқ фойдаланишга топшириш учун хизмат қилади-ку!...

У бир неча минутгина гапириб, қурилишни тезлаштиришга олиб келадиган қатор тадбирларни, муаммоларни ҳал қилиш йўлларини аниқ-равшан санади...

Қурбон Ғуломович табиатан серҳаракат, янгилик яратиш ишқида тиниб-тинчимайдиган одам. Ўнинчи беш йилликнинг ўтган учинчи йили охирида заводнинг учинчи, сўнгги навбати муддатидан ярим йил олдин фойдаланишга топширилди. Шундан сўнг директор энди «зерикиб» қолса керак, деган фикр ҳаёлдан ўтди. Йўқ, у ҳамон қурилиш ишларини жадал давом эттиряпти, бунёдкорлик туйғулари билан яшамоқда. Фақат, эндиги вазифа — маданий-маиший объектлар қурилиши эди.

Завод ҳузурида минг ўринли тўртта болалар боғчаси ишлаб турибди. Икки ярим мингкишилик коллектив учун етарли, боғча муаммоси йўқ. Завод ёнбошида яқинда юз ўринли профилакторий ишга туширилди. Ишчи ва хизматчилар ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда хордиқ чиқариб, саломатликларини мустаҳкамлашмоқда.

— Ҳозирги даврда ишчиларнинг маданий-маиший турмуши ҳақида ўйлаш биринчи вазифа бўлиб қолди, — дейди Қурбонали Ғуломович, — бусиз мумкин эмас. Одам оиласидан тинч бўлса, турмушидан кўнгли тўлсагина корхонадаги меҳнати унумли бўлади. Ишчилар қўнимлилиги бевосита шу шароитлар билан ҳам боғлиқ.

«Яхши ташкилотчилик қобилиятига эга ўзига ва қўл остидагиларга талабчан, кадрларни танлаб, тарбиялай олади, корхона коллективи учун жавобгарлик масъулиятини чуқур ҳис этади. Қобилиятли ихтирочи ва рационализатор». Бу сифатлар Олмалиқ шаҳар партия камитетининг Қ. Ғ. Содиқовга ёзган характеристикасида таъкидланган. Ана шу қисқа ва лўнда фазилатлар замирида қаҳрамоннинг мазкур корхонадаги ўн йиллик фидокорона меҳнати, мазмунан бой фаолияти ётибди...

1965 йилда Тошкент Политехника институтининг химия-технология факультетини битирган Қурбонали Навоий химия комбинатига смена бошлиғи бўлиб борди. Кейинроқ аммиак ишлаб чиқаришининг катта инженери вазифасига ўтди.

1969 йилда, ёш ва ишбилармон мутахассис сифатида Олмалиқ химия заводига ишлаб чиқариш-техника бўлимининг бошлиғи вазифасига ўтказилди. Ёш коммунист заводда тез кунда ҳақиқатан ўткир қобилияти, ташаббускорлиги билан эътибор қозонди ва бош инженерга ўринбосар бўлди. 1971 йилдан бош инженер, 1974 йилдан эса—завод директори.

— Қурбонали Ғуломовичнинг энг сермаҳсул фаолияти иккинчи навбат қурилишида кўзга ташланди, — дея хотирлайди завод партия комитетининг секретари С. Калинин.— Туну-кун заводда қолиб кетарди, қурувчи-монтажчилар билан маслаҳатлашарди, тортишишарди. Бевосита объектда ишлаб турган участка бошлиқлари билиб улгурмаган ахборотлардан у хабардор эди ва қурилиш штабида бу масалани кўндаланг қўярди...

Қ. Содиқовнинг худди шу меҳнатлари коллектив ҳамда раҳбарлар эътиборидан четда қолиши мумкин эмасди. Шу фидойилик эвазига 1974 йилда бош инженер Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди.

Бу йил Олмалиқ химия заводи ўзининг ўн йиллик юбилейини нишонлайди.

— Ўша пайтда, бундан ўн йил аввал коллектив олдида қизиқ ва катта муаммо кўндаланг турарди: завод бўладими, йўқми? Чунки, олдинда, жаҳон практикасида биринчи марта энг камбағал фосфорит рудасидан юқори концентрацияли минерал ўғит олиш вазифаси турибди. Қоратовнинг фосфорит рудасида атиги 28 процент фойдали элементлар бор. Бутун ускуналарни, бутун технологияни ана шунга мослаш керак!..

Бунинг учун илм-фансиз бир қадам олға силжиш мумкин эмасди. Кўплаб илмий-текшириш ва лойиҳа институтлари билан мустаҳкам алоқа ўрнатилди, кези келганда улар билан баҳслашдилар. Бунинг учун эса маъмурий раҳбарнинг ўзи ҳам ўша соҳага, ўша илмга чуқур тушуниши керак.

— Шу даражада баҳслашдимки, — дея суҳбатни ҳазил оҳангига бурди Қурбонали Ғуломович, — оқибатда ўзим ҳам фан кандидати бўлиб қолдим...

Аслида бу ҳазил эмас. Қ. Содиқовнинг 1977 йилда техника фанлари кандидати унвонини олиш учун ҳимоя қилган диссертациясининг мавзуи «Қоратов фосфоритидан доналаштирилган аммофос олиш» деб аталади. Бу — тўлалигича Олмалиқ химия заводининг ишлаб чиқариш технологияси. Уни қуришда, ишга туширишда актив қатнашган одам ишлаб чиқариш технологиясининг илмий асосларини ҳам ишлаб чиқди...

Бу борада Қурбонали Ғуломовичнинг биргина ихтиросини эслатиб ўтиш кифоя. «Барабан—гранулятор—сушилка» системасининг ишлаб чиқаришга жорий этилганлиги йилига 12 миллион сўмлик иқтисодий фойда бермоқда. Илгари хомашё — фосфорит кукуни бир аппаратда қуритилиб, иккинчи бир аппаратда донадор қилинарди. Янги ихтиро бўйича учта операция битта системада бажариляпти. Бу ихтиро фақат Олмалиқда эмас, балки Иттифоқимиздаги ўнлаб химия корхоналарида қўлланилмоқда...

Заводда ўнинчи беш йилликнинг учинчи йили плани муддатидан илгари бажарилди. Пландагига қўшимча 200 минг тоннага яқин минерал ўғит тайёрланди. Бу, 9 миллион 328 минг сўмлик маҳсулот демакдир. 1978 йилдан бошлаб жами маҳсулотнинг 60 проценти давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилмоқда. Завод коллективи 1977 йил якунлари бўйича мусобақада ғолиб чиқиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Совети ва Узсовпрофнинг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланган эди. 1978 йил якунлари бўйича эса Иттифоқдаги турдош корхоналар ўртасида мусобақа ғолиби бўлиб, СССР Химия саноати министрлиги ва тармоқ касаба союзлари Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритди.

Қурбонали Ғуломович Содиқов номзоди 119-Бўка сайлов округидан СССР Олий Совети депутатлигига кўрсатилди. Халқ хизматида бўлиш унинг учун очилмаган қўриқ эмас. Олмалиқ шаҳар Советининг депутати сифатида халқ турмуш фаровонлигини юксалтириш борасида қатор тадбирларнинг амалга ошишига ҳисса қўшди.

Ҳабибулла **ОЛИМЖОНОВ.**

ЭРТАГА — АЭРОФЛОТ КУНИ

ХИЗМАТ МАДАНИЯТИНИ ОШИРАМИЗ

АЭРОФЛОТ... Бугунги ҳаётимизни, усиз тасаввур қилолмаймиз. Халқ хўжалигининг барча тармоқлари ҳаво флоти хизматидан баҳраманд бўлмоқда. Меҳнаткашларга ҳам унинг нафи тегяпти. Узоғимизни яқин, оғиримизни енгил қилмоқда. Эндиликда аэрофлот транспортимизнинг етакчи тармоқларидан бирига айланиб қолди. Экономикамиз бу соҳаси ишчи-хизматчилари ва мутахассисларининг Ватан олдидаги хизматларига юксак баҳо берилмоқда. СССР Олий Совети Президиумининг Фармони билан Аэрофлот куни ҳар йили февраль ойининг иккинчи якшанба куни нишонланадиган бўлди. Бу транспорт шу тармоғини ривожлантириш, аэрофлот ходимлари ҳақида қилинаётган ғамхўрликнинг яна бир тимсолидир. Шу муносабат билан газетамиз мухбири Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари Борис Тихонович ТУРИК билан суҳбатлашиб, ундан бошқарма коллективи ўзининг биринчи марта нишонланаётган байрамини қандай кутиб олаётганлиги ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилди.

— БУ йилдан бошлаб граждан авиаторларининг ҳам касб байрами нишонланадиган бўлди. Бу ҳар биримиз учун қувончли воқеадир. Чунки, унинг таъсис этилиши аэрофлотимиз ходимларининг халқ хўжалигини ривожлантириш, КПСС XXV съезди тарихий қарорларини амалга оширишга қўшаётган муносиб ҳиссаларига берилган катта баҳодир. Ҳақиқатан ҳам ҳозирги вақтда граждан авиацияси мисли кўрилмаган даражада ривожланди. Халқ хўжалигининг жуда кўп тармоғига хизмат қилмоқда. Граждан авиациясининг роли, тутган мавқеи йилдан-йилга ортиб бормоқда.

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг ўнинчи беш йиллик асосий йўналишларида транспорт бу тармоғини юксалтиришнинг катта программаси белгилаб берилди. Ҳаво транспорти билан юк ташишни, айниқса узоқ масофаларга юк етказиб беришни янада оширишни таъминлаш, пассажир оборотини 1,3 баравар ошириш вазифаси қўйилди.

Бу шарафли ва масъулиятли вазифа. Уни муваффақиятли ҳал қилиш эса мамлакатимиз граждан флоти ходимларининг муқаддас бурчидир. Бунга республикамиз авиаторлари ҳам ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишлари лозим. Шунинг учун ҳам коллективимиз давлат планларини ва зиммага олинган социалистик мажбуриятларни шараф билан бажариш учун қизғин кураш олиб бормоқда. Ишлаб чиқариш резервлари ва имкониятларидан кенгроқ фойдаланишга ҳаракат қилиняпти. Социалистик мусобақа муттасил авж олмоқда. Мусобақа иштирокчиларининг куч ва ғайрати, изланиши хизмат кўрсатиш маданиятини яхшилаш, граждан флотининг техник-иқтисодий кўрсаткичларини оширишга сафарбар этиляпти.

Шу туфайли ҳам коллективимиз ўзининг биринчи марта нишонланаётган байрамини муносиб кутиб олмоқда, КПСС XXV съезди қарорларини бажаришда қувончли ютуқларни қўлга киритмоқда.

Шу ерда граждан авиациясининг республикамиз пайдо бўлиши ва юксалиши билан боғлиқ бўлган айрим мисолларни келтириб ўтмоқчиман.

Республикамизда граждан авиациясига 1924 йилда асос солинган эди. Ўша вақтда борйўғи 6 та кам ўринли машиналар бор эди. Уларнинг учиш тезлиги ҳозирги вақтдаги автомобилларнинг юриш тезлигидан ҳам кам эди. 1924 йилда ҳаво транспорти билан салкам 1 минг йўловчи, 200 килограмм почта ва бир неча тонна юк ташиб берилди. Ҳозирги вақтда эса Тошкент аэропорти бир кеча-кундузда бунга қараганда тахминан ўн баравар кўп ҳажмда хизмат кўрсатмоқда.

Республикамиз аэрофлотининг тарихи 55 йилни ташкил этади. Бу жуда қисқа муддат. Лекин, шу йиллар мобайнида граждан авиацияси мисли кўрилмаган даражада ривожланди, унинг хизмат кўрсатиш миқёслари таққослаб бўлмас даражада кенгайди. Шуни айтиш кифояки, биргина ўнинчи беш йиллик давомида бошқармамиз коллективи 25 миллион пассажирга хизмат кўрсатиши керак. 177 минг тонна юк ва 101 минг тонна почта самолётларда белгиланган манзилларга етказиб берилиши лозим.

Авиаторларимиз қишлоқ хўжалик экинларини парвариш қилишда тобора кенг иштирок этмоқдалар. Биргина ўнинчи беш йиллик давомида 23 миллион гектардан ортиқ қишлоқ хўжалик экинларига ҳаводан туриб ўғитлар, заҳарли химикатлар сепилиши ва шу каби парвариш ишлари амалга оширилиши лозим. Айни вақтда халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида ҳам катта ҳажмдаги ишларни амалга ошириш белгилаб қўйилган. Биз янги авиация техникасини ва биринчи навбатда тезучар «ТУ-154» самолётини бошқаришни ўзлаштиришимиз лозим. Бундан ташқари, қатор янги аэропортлар қуришимиз, мавжудларини эса реконструкция қилишимиз, ҳамма аэропортларда янги авиация асбоб-ускуналарини жорий қилишимиз лозим.

Бошқармамиз коллективи зиммасидаги ана шу вазифани муваффақиятли бажариш учун қизғин кураш олиб бормоқда.

1978 йил давлат плани барча асосий кўрсаткичлар бўйича муддатидан илгари — 21 декабрда тўла бажарилди. Социалистик мажбуриятлар ҳам зиёдаси билан адо этилди. «ТУ-154» самолётини фойдаланиш ўзлаштирилди. Биргина ўтган йили бу маркадаги самолётлар билан транспортда юк ташиш умумий ҳажмининг 12 проценти амалга оширилди. Аэрофлотнинг флагмани ҳисобланган ажойиб «ИЛ-62» самолётлари билан пассажирлар ташиш ҳажми ҳам анча ортди.

Бошқармамиз коллективи қўлга киритаётган ютуқларга Тошкент авиация бўлинмаси ишчи-хизматчилари ҳам муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Улар пассажирлар ташиш зарбдор йил планини 102,4 процент қилиб бажардилар. Авиация ёрдамида юк ва почта ташиш топшириғи эса 104,1 процент қилиб адо этилди. Самолётларнинг янги типларини фойдаланишни ўзлаштириш хизмат маданияти ва ҳажмини анча оширишга олиб келди. Ўтган йили пассажирлар жўнатиш 1977 йилдагига нисбатан 9,1 процент, пассажир обороти эса 9 процент атрофида ортди. Республикамизнинг асосий аэропорти бўлган Тошкент аэропортида пассажирларга хизмат кўрсатиш анча яхшиланди.

Граждан авиаторлари республикамиз пахтакорлари ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари меҳнаткашларига катта ёрдам бермоқдалар. Масалан, ўтган йили Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармаси учувчилари 1 миллион 154 минг гектар майдондаги ғўзаларни дефолиация қилиб бердилар. Бу пландагига нисбатан деярли 150 минг гектар кўпдир. Бундан ташқари РСФСР, Шимолий Кавказ ва Украина колхоз-совхозларига қишлоқ хўжалиги экинларига ишлов беришда самарали ёрдам кўрсатдик. Учувчиларимиз салкам 1 миллион гектар экин майдонига ишлов бердилар. Бу 1977 йилдагига нисбатан 179 минг гектар кўпдир.

Бошқармамизнинг кўпгина учувчилари Шимолий Кавказ авиаторлари А. Н. Кулаков ва А. Н. Бойколарнинг ташаббусига қўшилиб, ўнинчи беш йиллик планини муддатидан илгари бажариш, учишнинг тўла хавфсизлигини ва иш сифатининг аъло даражада бўлишини таъминлаш учун курашмоқдалар. Авиация техникларидан И. С. Гречихин ўнинчи беш йиллик топшириғини ўтган йилнинг 30-июлида бажарди. Вертолёт командири В. П. Найя эса шахсий беш йиллигини уддасидан чиққанлиги ҳақида 1977 йилнинг 20 октябрида рапорт берди.

Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармаси ва Тошкент авиация бўлинмаси коллективлари шу кунларда КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқининг барча сайловчилари ва меҳнаткашларига Мурожаатига жавобан кўтаринкилик билан, ижодий ташаббускорлик билан меҳнат қилмоқдалар.

Граждан авиаторлари кўп минг кишилик коллективининг ҳар йилги профессионал байрами — Аэрофлот куни мамлакатимизда биринчи марта нишонланади. Суратларда: Тошкент аэропортининг стюардессаси Ольга Серебрякова «ИЛ-62» ҳаво лайнерида парвоз қилади. Диспетчерлар С. Шелепа ва В. Юхмитин ўз хизмат постларида.

Н. Ўтарбеков фотолари.

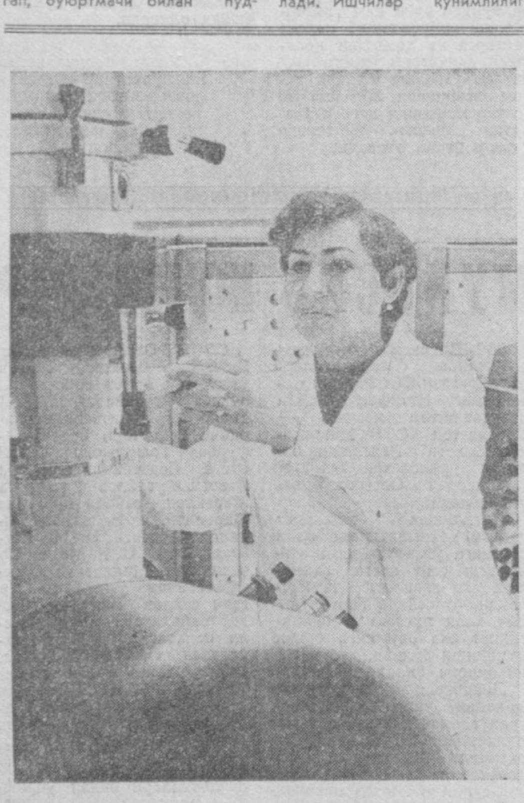

Ўзбекистон ССР Фанлар Академияси Абдуллаев номли геология ва геофизика институти коллективи ерости бойликларини аниқлаш борасида катта илмий тадқиқот ишларини олиб бормоқда. Суратда: тоғ жинслари ва қазилмаларини физик усулда текшириш лабораториясининг илмий ходими З. Ҳамробоева иш устида.

М. Нуриддинов фотоси.

ЎҚИТУВЧИНИНГ ИШОНЧЛИ ЁРДАМЧИСИ

Республикада полиграфиячиларни тайёрлашнинг асосий базаси бўлган Тошкентдаги 9-ҳунар-техника билим юртида программалаштирилган асосда ўқитиш кабинети ташкил қилинди. Бу кабинет икки режимда — контрол қилиш ва ўқитиш режимларида ишлайдиган электрон машиналар билан жиҳозланган. Бу машиналар ўқитувчига ўтилган материални тез текшириш ва мустаҳкамлаш имконини беради.

Республикадаги ҳунар-техника билим юртларида программалаштирилган усулда ўқитиш кабинетлари доимо оммалашиб бормоқда. Бир ўқув йилининг ўзидагина ҳунар-техника билим юртларида 60 тадан кўпроқ ана шундай кабинетлар ташкил қилинди.

(ЎзТАГ).

МУРАББИЙ

ЛАВҲА

СМЕНА тугаб, цехда станоклар шовқини тинди. Фақат Талғат ака станоги ҳамон ғириллаб ишлаб турибди. У ҳали битмаган сўнгги деталга ишлов бермоқда. У шошилар, дам-бадам цех деворига осилган каттакон соатга қарар, соат мили смена тугаганига 10 минут бўлганлигини кўрсатиб турарди. Шошилиш керак! Бугун илғорлар тажрибаси мактабининг навбатдаги машғулоти бор. У ёшлар билан ўз тажрибасини ўртоқлашиши, уларга маҳорат сирларини ўргатиши лозим. Деталь эса битмаяпти... Ана, цех бошлиғининг қораси кўринди.

— Талғат ака, нима бу? Йигитлар йиғилиб бўлди. Сиз эса...

— Ҳозир, ҳозир... Мана, озгина қолди.

Ниҳоят, оғир, мураккаб деталь тайёр бўлди. Талғат ака уни кран билан махсус ажратилган жойга олиб қўйгач, смена давомида ишланган барча деталларни синчковлик билан бир-бир кўздан кечириб чиқди. Ҳаммаси жойида. Ҳеччандай нуқсон йўқ. Ҳатто жуда кичик диаметрли тешикчалар ҳам силлиқ очилган.

Ана, яна цех бошлиғининг қораси кўринди.

— Ҳеччиси йўқ,—деди Талғат ака унинг койишларига эътибор бермай,— ўз касбининг ҳақиқий соҳиби бўламан деган одам қанча бўлса кутади.

У тепасига «цех бошлиғи» деб ёзиб қўйилган эшикни оҳиста очганда, хонани тутунга ва ғала-ғовурга тўлдириб ўтирган йигитлар бирдан жим бўлишди. Улар ҳозиргина ишни тугатиб чиққан одамларга ўхшамасди. Ҳеччайсисида ҳорғинлик сезилмас, енгил руҳ билан ён дафтарча ва ручкаларини ҳозирлай бошлашди.

Машғулот жуда қизиқарли ўтди. У ўз тажрибасига суянган ҳолда бир минутнинг меҳнатда тутган ўрнини асослаб бераркан, тингловчилар орасида қизариб ўтирган йигитларни ҳам сезди. Булар танаффусни кўпроқ қилиб, кунлик нормасини бажаролмай юрганлар эди...

Савол-жавоб, музокара бошланди. Ҳар ким ўзи қизиққан мавзуга жавоб олгиси келарди. Машғулот темасига алоқадор бўлмаса ҳам, станокнинг қисмлари, деталини янада сифатли ишлаш усуллари каби тортишувлар бўлиб ўтди.

Саволнинг қизиғи кейин тушди:

— Биз, яъни сизнинг шогирдларингиз яна бир нарсани билишга қизиқамиз. У ҳам бўлса сизнинг ҳаётингиз. Айтишларига қараганда, 14 ёшингизда завод даргоҳига келган экансиз... Орага сув қуйгандек жимлик чўкди. Ҳамма унинг оғзига қарар, «универсал одам» деб ном олган бу кишининг меҳнат фаолияти, бу ерда ўтирганларнинг ҳаммасини қизиқтирар эди.

Учқур ҳаёл бир зум уни узоқ-узоқларга олиб кетди. «Сизларга нимани сўзлаб берсам экан?— ўйлади Талғат ака,— 1942 йилнинг кузида давр тақозаси билан заводга келганимнними? Ўша кезлардаги 12 соатлик оғир меҳнатнимими? Қотиб улгурмаган мускулларнинг тошқининими ёки ишчилардаги саботними? Ё бўлмаса, ғалабага қўшган ҳиссамизнними? Йўқ. Буни айтмасам ҳам биласизлар. Киноларда жонли лавҳаларда, мени ҳаётимга ўхшаш воқеаларни кўплаб кўргансизлар. Яхшиси, мураббийлик йилларимни айтиб берақолай. Бугун сизлар ёш ишчиларсиз. Эртага устоз бўласизлар. Сизга ибрат бўлар».

Уруш тугаб, тинч қурилиш йиллари бошланганди. Илгари завод бўйича олдинги ўринларни эгаллаб келган 3-механика цехи паст ўринга тушиб қолди. Брак маҳсулот кўпайди. Цехга олиб келинган деталларнинг кўпи, цеханоқ қайта қуюв цехига юбориларди. Амал-тақал қилиб станок юргизиш ва деталь кесишни ўрганиб олган янги ишчи деталини сал қўпол ҳаракат билан бузиб қўйиб, уни бамайлихотир ташлаб юбориб, янгисини оларди. «Ахир ҳар бир деталга сўнгги ишлов бераётганимизни, бу детал бизгача кўплаб ишчи қўлидан ўтганлигини, унга кўплаб вақт ва меҳнат сарф қилинганлигини тажрибали ишчилар тушунтирмаса, кўрсатмаса, у қаердан билсин, қандай ҳис қилсин?..»

Ўшанда Талғат пармалаш станогида ишларди. У бир куни ёнидаги станокда меҳнат қилаётган ёшгина бир ўспирин ишлов берган бирнечта деталини йиғилишга кўтариб келди. Уларни стол устига қўйиб коллективга мурожаат қилди:

— Бу қанақаси, ҳар ҳафталик цех йиғилишида, меҳнат унумдорлигини оширайлик деб гапирамиз-у, лекин тумшуғимиз тагида бўлаётган ишлардан хабарсизмиз. Вазиятни чуқурроқ таҳлил қилишга уринмаймиз. Бракчиларни ва қолоқларни танқид қиламиз, лекин уларга ёрдам қўлимизни чўзмаймиз. Кўзимиз бир-иккита илғорларни кўриб олган, кун туғса ҳам шуларга, ой туғса ҳам шуларга. Коллектив шарафини озчилик эмас, кўпчилик ҳал қилади, қолоқлар ва бракчилар ҳозирги шароитда кўпчиликни ташкил этади.

Йигитнинг дадил ва чуқур мулоҳазали сўзлари ҳаммани ўйлантириб қўйди.

— Менинг таклифим шу,— сўзини давом эттирди у,—ёшларни ва янги ишчиларни оталиққа олайлик, уларга тажрибамизни ўргатайлик. Ҳозир ҳар кунлик нормамни 120-125 процент қилиб бажараяпман. Бировни оталиққа олсам нормам 5—6 процент камайиши мумкин. Лекин коллективимизга яна бир илғор ишчи тайёрлаб бераман. Ўша ишчи ҳозир атиги 40 деталга ишлов бераётган бўлса, бир ойдан кейин 60—70 деталга ишлов беради. Бу кунлик норма 120—130 процент бажарилади деган сўз. Брак маҳсулот ҳам камаяди.

Ўша кунги йиғилиш, ёшларни оталиққа олиш йиғилишига айланиб кетганди. Талғатга қўшилиб 22 ишчи ёш ва янги ишчилардан 23 кишини оталиққа олишди.

Талғат таклиф қилган тадбир натижасида цех биринчи ойлик ишлаб чиқариш планини 98 процент, иккинчи ойда эса 104 процент қилиб адо этди. Икки ой ичида цехда илғорлар сафи 3 баробар кўпайиб, коллектив завод бўйича 3-ўринга чиқиб олганди. Талғат эса шу қисқа вақт ичида иккита шогирд тайёрлаб етиштирди. Завод маъмуриятидан дастлабки ташаккурнома ва Фахрий Ёрлиқни ўшанда олганди.

Мана, орадан неча ўн йил ўтибдики, у ёшларга касб ўргатиб, уларни ўз маҳоратининг сир-асрорларидан хабардор қилиб келмоқда. Унинг шогирдларининг сон-саноғи йўқ. Завод ҳовлисидан бораркан, ишчилар саломига алик оларкан, уларнинг кўпини танимайди, лекин қачондир унга касб ўргатганини билади...

Талғат Сафаргалиев йиғирув машинасининг майда механизмлар жойлашадиган рамасига ишлов бермоқда. У кунлик нормадаги 7 та ўрнига 11—12 та рамани қўлдан чиқаряпти. Шунинг билан бирга илғор тажриба мактабида 40 ёш ишчига маҳорат сирларини ўргатмоқда.

У ҳикоясини тамомлаб, ёшлар билан завод ҳовлисига чиқди. Дарвозадан чиқаверишда Ҳурмат тахтасига кўз ташлаб ўтди. Тепасига «Таштекстильмаш» заводи илғорлари» деб ёзилган тахтада унинг сурати ёнида шогирдларининг ҳам сурати бор. Ҳозир ундан тажриба ўрганаётган ёшлар ҳам бир кун келиб шу ердан жой олишига устоз албатта ишонади.

Н. НОРҚОБИЛОВ,
ишчи.

ЮРИСТЛАР ТАШАББУСИ БИЛАН

Тошкентнинг Ҳамза районидаги юридик консультация коллективи олтита агитпунктни оталиққа олди. Бу коллективга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган юрист Н. Н. Падалко бошчилик қилади.

Юристлардан 26 киши агитпунктларда навбатчилик қилишади, баъзи масалаларни ҳал этишда, ҳуқуқий ҳужжатларни расмийлаштиришда сайловчиларга ёрдам беришади.

В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг ва «Ташсельмаш» заводининг клубларида, 145-мактабда жойлашган агитпунктларда савол-жавоб кечалари ўтказилди. Буларда сайловчилар бир қанча масалалар юзасидан керакли маслаҳатларни олдилар.

Юристлар ўзлари оталиққа олган агитпунктларда социалистик демократия, совет сайлов системаси тўғрисида лекциялар ўқий бошладилар.

(ЎзТАГ).

ИДЕОЛОГИК КУРАШНИНГ ҲОЗИРГИ БОСҚИЧИ

ПРОПАГАНДИСТЛАРГА ЁРДАМ

СЎНГГИ йилларда халқаро кескинликни юмшатиш, тинчлик ва тараққиёт сари катта қадамлар ташланди.

«Ҳозирги кунда тинч-тотув яшаш принциплари халқаро ишларда бирдан-бир реалистик ва оқилона принцип сифатида анча мустаҳкам томир ёйди,— деб таъкидлади ўртоқ Л. И. Брежнев «Улуғ Октябрь ва инсоният тараққиёти» докладида.— Бу жаҳондаги кучлар нисбати ўзгарганлигининг ва аввало Совет мамлакатининг, бутун социалистик ҳамдўстликнинг қудрати ва халқаро обрўйи ўсганлигининг натижасидир. Бу халқаро ишчилар ҳаракати ва миллий-озодлик кучлари эришган муваффақиятнинг натижасидир. Ниҳоят, бу капиталистик дунёдаги ҳукмрон доираларнинг муайян бир қисми янги реалликларни тушунганлигининг натижасидир».

Шуни айтиш керакки, халқаро муносабатларда «музнинг эриши» билан империализмнинг агрессив моҳияти, унинг тарихий тараққиёт жараёнидаги реакцион роли ўзгаргани йўқ, у ўз қуролини ташламади ҳам. Фақат у тинчлик кучлари томонидан қизғин маъқулланган ва амалга оширилаётган давлатлараро муносабатларда тинч-тотув яшашнинг ленинча принциплари билан ҳисоблашишга мажбур бўлмоқда, холос.

Ҳозирги даврда **социализм билан империализм ўртасидаги курашнинг хусусияти** шундан иборатки, бунда икки қарама-қарши тенденция чатишиб кетмоқда. Бир томондан, халқаро муносабатларнинг ривожланиши билан, шубҳасиз, кескинликнинг юмшаши кузатилмоқда. Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган тарихий Хельсинки кенгаши қарорларининг амалга оширилиши, Совет Иттифоқи билан АҚШ ва бошқа капиталистик мамлакатлар ўртасида тузилган шартномалар кескинликни юмшатиш жараёнини конкретлаштирди ва кўп жиҳатдан халқаро муносабатларни соғломлаштирди. Иккинчи томондан, халқаро ишчилар ва миллий озодлик ҳаракатининг кучайиши, коммунистик, барча сўл ва демократик кучларнинг активлашиши, бутун капиталистик система кризисининг чуқурлашишини кўраётган империализм кескинликни юмшатиш жараёнини барбод қилиш, тарихий тараққиётни орқага қайтариш учун янги хил восита ва усуллар изламоқда.

Социализм билан иқтисодий мусобақада ҳам империализм ўз мавқеини бериб қўйди, сиёсий ва ижтимоий соҳаларда социализмнинг устунлиги яққол кўриниб турибди. СССР янги Конституциясида мустаҳкамланган ривожланган социалистик жамият ютуқлари бутун дунёдаги прогрессив кишиларни илҳомлантирмоқда. Бундай шароитда империализм социалистик мамлакатларга қарши курашда анча нозикроқ тактикани қўллаётир, социализмнинг ижтимоий, аҳлоқий, сиёсий негизига путур етказиш учун идеологик таъсир кўрсатишнинг янгича воситаларига зўр эътибор бермоқда.

Империализмнинг ички зиддиятлари ҳам ғоят кескинлашмоқда, экономиканинг беқарор ривожланиши, кризислар, оммавий ишсизлик, инфляция синфий курашнинг кучайишига олиб келмоқда. Жаҳон революцион ҳаракатининг ютуқлари ҳам кўп жиҳатдан бунга сабаб бўлмоқда. Ғарб мамлакатларида кенг аҳоли оммасининг «сўллашув» жараёни (айниқса Франция, Италия ва баъзи бошқа мамлакатларда) капитализм таянчининг кучсизланишига олиб келмоқда. Капиталистик экономика ва сиёсатнинг инқирозига бутун буржуа идеологиясининг кризиси ҳамоҳанг бўлмоқда.

Буржуазия ички проблемаларни ҳал қилишда ўз синфий ҳукмронлигини сақлашнинг традицион сиёсий қуроли бўлмиш армия, полиция ва бошқа репрессия органлари билан бирга кишилар онгига идеологик таъсир ўтказиш усулларини ҳам зўр бериб такомиллаштирмоқда. Ҳозирги вақтда ер юзида бир миллиарддан ортиқ радиоприёмник, 400 миллион телевизор мавжуд бўлиб, юздан ортиқ телеграф агентликлари ишлаб турибди. Империализм ўзининг идеологик қўпорувчилик, ўзга мамлакатлар ички ишларига аралашувда бўлгани каби пропагандистик фаолиятида ҳам ана шу **оммавий ахборот воситаларидан** узлуксиз фойдаланмоқда бунда унинг қўпорувчилик фаолиятида муҳим хусусиятлар кузатилмоқда.

Биринчидан, империалистик пропаганда ташқи сиёсат билан туташиб кетди. Илгари асосан ўз тингловчилари учун ишлаган буржуа пропаганда воситаси эндиликда кенг халқаро майдонга чиқа бошлади. Ўз навбатида буржуа дипломатияси илгариги «салобати»ни йўқотмоқда ва ўз мақсадига эришишда кўпроқ ва очиқдан-очиқ сиёсий воситалардангина эмас, балки идеологик тазъйиқдан ҳам фойдаланмоқда.

Иккинчидан, империалистик пропаганданинг ташвиқот аппаратлари қайта тузилмоқда, оммавий ахборот воситаларининг техника базалари такомиллаштирилмоқда. Бу жиҳатдан АҚШ ҳукуматининг ахборот воситаларини такомиллаштириш юзасидан ўтказган тадбирлари характерлидир. Унинг натижаси ўлароқ, барча ташқи сиёсат каналларини қамраб олган ягона марказ ташкил этилди: радио ва телевидение, вақтли матбуот ва кино, чет элларда турли кўргазмалар ўтказиш ишлари ана шу марказга бўйсундирилган.

Учинчидан, сўнгги йилларда империалистик пропаганда воситалари фақат миллий доирадагина эмас, балки халқаро миқёсда ҳам бирлашиб, координациялашмоқда, «ахборот эркинлиги» шиори остида Ғарбнинг йирик ташвиқот марказлари, биринчи навбатда АҚШ бутун носоциалистик дунёнинг оммавий ахборот воситалари устидан ўз назоратини ўрнатишга интилмоқда.

Ҳозир халқаро кескинликни юмшашининг янада чуқурлашуви билан боғлиқ бўлган **қуролсизланиш проблемаси** идеологик курашнинг марказий масалаларидан бири бўлиб қолди. Совет Иттифоқи ва социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва ялпи қуролсизланиш программаси жаҳон жамоатчилигига яқин ва тушунарлидир. Бу конкрет таклифлар, ўртоқ Л. И. Брежневнинг қатор нутқларида ва «Қуролланиш пойгасини тўхтатишнинг амалий йўллари ҳақида» БМТ Бош Ассамблеясининг махсус сессияси муҳокамасига совет ҳукумати киритган ҳужжатларда ўз ифодасини топди ва жаҳон жамоатчилиги қизиқишини уйғотди.

Ғарб сиёсатдонлари ва пропагандистлари совет таклифларининг олижаноб ва конструктив характерига доғ туширишга уринмоқдалар. «Совет ҳарбий таҳдиди» ҳақидаги навбатдаги уйдирмалар тарқатилди. Гўё Совет Иттифоқи ҳарбий устунликка эришишга интилиб, ўзга мамлакатларга қарши ҳужум қилишга тайёрланмоқда, деган сафсата кишилар онгига сингдирилмоқда.

Халқаро майдондаги мафкуравий курашнинг яна бир муҳим масаласи **эркинлик ва демократия** проблемасидир. Илгари буржуа пропагандаси ўзининг социализмга қарши ташвиқотида иқтисодий тараққиёт, аҳолининг турмуш даражаси масалаларига асосий эътибор берар эди. Эндиликда икки ижтимоий системани солиштиришда ҳал қилувчи мезон қилиб социалистик ва буржуазия демократияси танлаб олинмоқда. Демократия масаласи атрофида курашнинг кескинлашуви икки асосий момент билан изоҳланади.

Биринчидан, социализм куч-қудратининг ўсиши ва капитализм умумий кризисининг янада чуқурлашуви жараёнида сиёсий ҳокимиятни сақлаб қолиш буржуа монополиясининг сўнгги мудофаа чегараси бўлиб қолди. Капиталистик жамиятни мунофиқона «озод дунё» монополистик буржуазия ҳукмронлигининг сиёсий шакли — буржуа демократиясини «ҳамма учун эркинлик» деб атаб, буржуа жамиятининг маддоҳлари ҳозирги замон буржуа давлатини «умумий фаровонлик давлати» деб мақтамоқдалар. Иккинчи томондан, социалистик демократияга буржуа демократияси қарама-қарши қўйилиб, буржуазиянинг (В. И. Ленин таъбири билан айтганда) «дипломли малайлари» социалистик демократиянинг жозибадорлигини йўққа чиқаришга уринмоқдалар.

Маълумки, АҚШ маъмурияти «инсон ҳуқуқлари ҳимояси»ни ўз ташқи сиёсатининг ғоявий асоси қилиб расман эълон қилди. Бу эса СССР ва бошқа социалистик давлатлар ички ишларига очиқдан-очиқ аралашувни кўзда тутади. Шу билан бирга улар бу проблемани эришилган қатор муҳим битимлар (жумладан, стратегик қурол-яроғларни чеклаш ҳақида СССР ва АҚШ ўртасида тузилган муҳим шартномалар) билан боғлашга уринмоқдалар. Совет давлати ички ва ташқи сиёсатига таъсир кўрсатиш мақсадида иқтисодий ва сиёсий тазъйиқ ўтказишга интилмоқдаларки, бу кескинликни юмшатиш руҳига мутлақо зиддир.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг Москвадаги Кенгашида қабул қилинган декларациясида империалистик доираларнинг инсон ҳуқуқи ҳақидаги уйдирмалари ва хатарли тенденциялари фош қилиб ташланди. «Бу доиралар бир томондан, инсон ҳуқуқларини сурбетларча ва кенг кўламда бузиш тадбирларини амалга оширишда фашист режимларини ва бошқа реакцион режимларни рағбатлантирмоқдалар ва қўллаб қувватламоқдалар,— дейилади декларацияда,— иккинчи томондан эса, социалистик ижтимоий тузумга тажовуз қилиш учун инсон ҳуқуқлари проблемасидан фойдаланишга уринмоқдалар».

КПСС XXV съездида кўрсатиб ўтилганидек, **буржуа идеологиясига ва ревизионизмга қарши кураш шу куннинг энг муҳим вазифасидир.** Бунинг боиси шуки, халқаро муносабатларда катта-катта силжишлар юз берган, кучлар нисбати социализм фойдасига ўзгарган, КПСС тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқлар озодлиги ва мустақиллиги учун курашда актив фаолият кўрсатаётган бир шароитда идеология кураши масалалари биринчи ўринга чиқмоқда. Реал социализмга қарши, марксча-ленинча идеология ва сиёсатга қарши курашда миллатчилик, реформизм, ревизионизмнинг турли кўринишлари, хилма-хил буржуача концепциялар ишга солинмоқда.

Буларнинг ҳаммаси партия ташкилотларининг партия аъзоларини, совет халқининг кенг оммасини ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялаш ишига янгича талаблар қўймоқда. КПСС XXV съездига Ҳисобот докладида айтилганидек: «Икки хил дунёқараш ўртасидаги курашда бетарафликка ва ён босишларга ўрин бўлиши мумкин эмас. Бу курашда сиёсий ҳушёрлик юксак даражада бўлиши, пропаганда иши актив, оператив ва ишонтирарли равишда бўлиши, душманнинг идеологик диверсияларига ўз вақтида зарба берилиши лозим».

Ўртоқ Л. И. Брежнев ўзининг «Коммунизм йўлидаги тарихий марра» мақоласида кўрсатиб ўтганидек, кишилар социализмнинг муваффақиятлари билан тобора кўпроқ таништирилган сари, социализм ҳал этган ва ҳал этишга муваффақ бўлган проблемаларнинг миқёси ва мураккаблигини равшанроқ тасаввур қилган сари жаҳон социализми, тинчлик, демократия ва социал тараққиёт, империализмга қарши курашда етакчи куч бўлган барча марксчи-ленинчи партияларнинг сиёсий ва мафкуравий позицияси шу қадар мустаҳкам бўлаверади. Фақат ана шу йўлдагина идеологик кураш самарадорлиги таъминланади.

Партия, идеологик кураш— инсон учун курашнинг, унинг қадр-қиммати ва эрки учун, социализм ва коммунизм позицияларини мустаҳкамлаш учун, халқаро ишчилар синфи, бутун меҳнаткашларнинг манфаати учун кураш, деб билади.

Партиямизнинг халқаро муносабатларда идеологик кураш соҳасидаги фаолияти социализм позицияларини, дунёда тинчлик, демократия ва социал тараққиёт позицияларини мустаҳкамлашга, империалистик доираларнинг турли уйдирмалари ва туҳматларини фош қилишга, социализм ҳақидаги ҳақиқатни миллион-миллион меҳнаткашларга етказишга қаратилган. Бу барча идеология ходимларининг ҳам муқаддас бурчидир.

Ш. ТЎЛАГАНОВ,
область партия комитети сиёсий маориф уйининг консультанти.

Комсомол аъзоси Ҳамида Қоплонбекова Ленин орденли Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг пешқадам чеварларидан бири ҳисобланади.

М. Нуриддинов фотоси.

ҚЎЛАЙЛИК

— «Ҳамма нарса инсон учун, инсоннинг бахт саодати учун» шиорига амал қилаётган жамиятимизда аҳоли учун барча қулайликларни барпо этиш, маиший хизмат турларини кўпайтириш чоралари йилдан-йилга яхшиланиб бормоқда. Бу ўринда Тошкент районидаги «Ўзбекистон 50 йиллиги» колхозининг намунали ишлари мақтовга сазовордир.

Сертармоқ ва сердаромадли колхоз бўлганлигидан колхозчиларнинг турмуши фаровон, қишлоқлари барқ уриб, яшнамоқда. Эски кулбалар ўрнида замонавий уй-жойлар қад кўтарди. Бу янги уйларда ҳовли тўйлари, янгича маросимлар ўтказишлик анъанага айланиб қолган. Шуниси қувончлики, сайловдан-сайловгача ўтган давр орасида колхознинг ҳар бир хонадони табиий газ ҳамда водопровод билан таъминланди. Колхозчиларнинг яшаб, меҳнат қилишлари учун ҳамма шароит мавжуд. Маданий-маиший хизмат яхши йўлга қўйилган.

Колхоз аҳолисига — боғалар боғча-яслиси, кутубхона, медпунктлар, алоқа бўлими, мактаблар, ҳаммом, касалхоналар, клуб, чойхоналар, сартарошхона ҳамда магазинлар ҳамма-ҳаммаси намунали хизматлари билан халқ олқишларига сазовор бўлмоқдалар. Илгариги тупроқ йўллардан асар қолмаган. Колхоз ички йўлларининг ҳаммаси шағал ётқизилиб тузатилган. Колхоз қишлоғидан шаҳарга томон автобуслар маршрут бўйлаб қатнаяпти.

Бу ишларнинг бажарилишида колхоз маъмурияти қишлоқ Совети депутатларининг хизматлари катта. Партия ва ҳукуматимизнинг халқимизга оталарча кўрсатаётган бу ғамхўрликларидан меҳнат аҳли чексиз мамнун.

Л. МУҲСИМОВ.

ПАРКЕНТ КАНАЛИ ҚУРИЛИШИДА

Паркент ва Оҳангарон дарёсининг ўнг қирғоқларидаги тоғ этакларида жуда кенг, баҳаво, ҳосилдор ерлар кўп. Лекин улар бефойда ётибди. Одамлар асрлар бўйи бўш ётган шу ерлардан унумлироқ, яхшироқ фойдаланишни кўпдан бери орзу қилиб келмоқдалар. Қани энди сув бўлса-ю, бу ерлар ҳам кўркам боғ-роғларга, кишининг баҳри-дилини очадиган кўм-кўк экинзорларга айлантирилса. Бунинг учун оби-ҳаётни қаердан олиш керак? Қандай қилиб қирадирларга сув чиқариш мумкин? Ўртадан ўтадиган Оҳангарон дарёсидан ёз кезларида кам сув оқади. Паркент сойида ёзда деярлик сув бўлмаганидан тошлар қизиб кетади. Чирчиқ дарёсидан сув келтириш эса амри маҳол, жуда катта муаммо. Ўртада баланд тоғ чўзилиб ётибди.

Эндиликда одамларнинг қадимдан бери қилиб келган орзу-умидларининг рўёбга чиқишига, қақраб ётган ерларга об-ҳаёт келишига оз вақт қолди. Ҳал қилиб бўлмайдигандек туюлган муаммолар ҳал бўла бошлади, замонавий қудратли техника воситалари ишга тушиб кетди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети 1975 йил 26 мартда Паркент магистрал канали қурилиши ва Тошкент область тоғли зоналарида суғориладиган ерларни кенгайтириш тўғрисида махсус қарор қабул қилган эдилар.

Паркент магистрал каналининг биринчи навбатида 69,9 километр канал қазиш кўзда тутилган. Лекин бу иш— тоғли ерлар шароитида осон эмас: Бўстонлиқ районидаги Фрунзе номли колхоздан то Жданов номли колхозгача бўлган масофадаги тоғ ён бағирларидан ўтиб келадиган каналнинг кавлаш учун энг аввало 100—200 метрлик баланд тоғ чўққилари ағдарилиб суриб текисланиши, оралиқлардаги сойликлар тўлдирилиши, тоғдан оқиб келадиган қор, ёмғир сувларини канал тагидан ўтказиб юбориш учун гидротехника иншоотлари қуриш лозим. Қишлоқлар тепасидаги тоғ бағридан оқиб ўтадиган канал сувининг ерга сингиб, ўпириш ҳосил қилмаслиги учун каналга бетон ётқизиш лозим. Булардан маълумки, Паркент магистрал канали қурилиши қанчалик мураккаб, жуда катта ҳажмдаги иш!

Канал битгач алоҳида район ташкил этилиши керак. Ҳозир каналнинг биринчи навбати қурилмоқда, —дейди область суғориш системаси бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Раҳимжон Дадажонов.

— Каналнинг биринчи навбати қурилишида қандай ишлар бажарилиши керак? —сўрадик ўртоқ Дадажоновдан.

— Бунда салкам етмиш километр канал қазилиб ишга туширилиши зарур. Канал қазиш билан бир вақтда 13 минг гектар ер ўзлаштирилиб, сув чиқарилади. Ана шу ерларда 8 та боғдорчилик, сабзавотчилик, узумчилик, сут етиштирадиган чорвачилик совхозлари тузилади. Ҳозиргача 24 километр узунликдаги канал қазилиб фойдаланишга топшириш учун тайёр қилиб қўйилди. 1978 йилнинг ўзида 12 миллион сўмлик иш бажарилди. Ёки план 102 процент қилиб адо этилди.

— 1979 йилдаги режалар ҳақида гапириб берсангиз.

— Бу йил ўтган йилга нисбатан кўпроқ яъни 19 миллион сўмлик иш қилиниши зарур.

«Паркентводстрой» 1977 йилда биринчи совхоз қурилиши учун 1 миллион 500 сўм сарфлашни, шу жумладан совхознинг марказий участкаси қурилиши учун 300 минг сўм ўзлаштиришни кўзда тутган.

Ҳозир бу иш қандай аҳволда? Лойиҳалар олинганми, совхоз учун ер ўзлаштириш ва посёлкалар, турар жой бинолари қуриш қандай бормоқда?

Афсуски бу соҳада амалга оширилаётган тадбирлар талаб даражасида эмас.

Паркент канали атрофидаги майдонлар қир-адирлардан иборат ерларни ўзлаштириш учун олдин сув қўйиб, ерни зичлаштириш зарур. Уч йилдан бери «Паркентводстрой» бу ишни бажармай келаяпти. Ҳозиргача 1- ва 2-совхоз қуриб бўлинди. Лекин совхоз ишчилари учун турар жой бинолари йўқ.

Паркент магистрал каналининг қурилиши катта халқ хўжалиги аҳамиятига эга. Сув хўжалик ходимлари бу соҳадаги камчиликларни тезроқ бартараф этишлари лозим.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ЖАҲОН ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

Прогрессив матбуот Жаҳон Тинчлик Кенгашининг Берлинда ўтказилган сессияси якунларини кенг муҳокама қилмоқда. Венгрияда чиқадиган «Непсава» ва «Мадьяр хирлап» газеталари бош мақолаларида сессиянинг натижаларига юксак баҳо бермоқдалар. Шарҳларда таъкидлаб ўтилганидек, қуролланиш пойгаси қурол-яроғ ишлаб чиқаришдан жуда кўп фойда олаётган империалистик доираларгагина фойдалидир. Чехословакиянинг «Свободне слово» газетаси бош мақоласида Жаҳон Тинчлик Кенгашининг сессияси тинчлик йўлидаги кураш учун жуда муҳим аҳамиятга молик эканлигини уқтириб ўтади. «Нойес Дойчланд» газетаси сессиянинг якунларига доир шарҳларда қуйидагиларни ёзади: Европа қитъасида халқаро кескинликни сиёсий жиҳатдан юмшатишда эришилган муваффақиятларни сақлаб қолиш, бу муваффақиятларни ҳарбий соҳада кескинликни юмшатиш билан кенгайтириш ва тўлдириш зарур.

Польшада чиқадиган «Жиче Варшави» газетаси социалистик мамлакатлар вакилларининг иштироки билан Оренбург — СССР ғарбий чегараси магистрал газ қувури қурилишида ҳамкорлик масалалари билан шуғулланувчи ҳукуматлараро комиссиянинг Москвада ўтказилган бешинчи кенгайтирилган мажлиси тўғрисида ҳикоя қилади. Қурилаётган объект, деб ёзади газета, социалистик давлатларнинг биргаликда ҳаракат қилишда қўлланилаётган истиқболли янги формаларнинг яққол намунасидир. Бу қадар мураккаб магистрал газ қувурининг қурилиши Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар интеграцияни амалга оширишда катта имкониятларга эга эканлигини яна бир бор таъкидлайди. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг 30 йиллиги нишонланадиган пайтда бу омил алоҳида аҳамият касб этади.

Чет эл газеталари Кампучия Халқ Республикасидаги аҳвол стабиллашиб бораётганлиги, Кампучия халқи революция самараларини ҳимоя қилишга қатъий бел боғлаганлиги тўғрисида хабар бермоқдалар.

Матбуот ваҳшиёна ялпи қирғин қуроли бўлмиш нейтрон бомбани тақиқлаш йўлида тинчликсевар кучларнинг ҳаракати кенгайиб бораётганлигига эътибор беради. Мақолаларда таъкидлаб ўтилганидек, аслаҳахоналарда шундай қуролларнинг борлиги ядро урушининг бошланиш хавфини кучайтиради, кескинликни бундан буён юмшатишга халақит беради, қурол-яроғларни чеклаш йўлида ғовни вужудга келтиради.

ТАСС.

СЎЛ КУЧЛАР БИРЛАШИШГА ДАЪВАТ ЭТИЛДИ

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Ҳиндистон Коммунистик партияси миллий кенгашининг бош секретари Ражешвара Рао мамлакатнинг барча демократик кучларини ягона сўл миллий фронт тузишга чақирди. Демократияни ҳимоя қилиш учун, реакциянинг давлат сектори ривожини барбод этиш йўлидаги уринишларига, кўп миллатли монополияларнинг зўравонлигига қарши биргаликдаги кураш, шунингдек Эрон ва Кампучия халқлари билан, апартеидга қарши курашаётган Жанубий Африка аҳолиси билан антиимпериалистик бирдамлик шу бирлик учун платформа бўлиб қолиши лозим.

Р. Рао ишчилар, деҳқонлар ва студентларнинг иқтисодий ҳамда сиёсий талабларини қўллаб-қувватлаш, бу курашга ҳинд жамиятининг бошқа қатламларини жалб этиш йўлидаги кураш миқёсларини кенгайтириш зарурлигини ҳам айтди.

ЭРОНДАГИ ВОҚЕАЛАР

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Бугун бутун Эронда Бозоргоннинг муваққат ҳукуматини қўллаб-қувватловчи оммавий намойишлар бўлиб ўтмоқда. Теҳроннинг бир ўзида кўчага чиққан камида уч миллион намойишчи шоҳ тайинлаган Бахтиёр кабинети дарҳол истеъфога чиқишини, мутлақ ҳокимият тугатилишини ва республика эълон қилинишини яна талаб қилди. Ахборот агентликларининг қайд этишича, бугунги намойишда биринчи марта расмий формадаги ҳарбий хизматчилар ошкора қатнашмоқдалар. Франс Пресс мухбирининг хабар қилишича, Теҳрон кўчаларидан ўтган намойишчиларнинг колонналаридан бирида ҳарбий-ҳаво кучларининг мингдан ортиқ ҳарбий учувчиси ва ердаги хизмат ходимлари бор эди.

Оятилло Ҳумайни билан Бозоргон номига Бандар—Аббосдаги ҳарбий базанинг бир гуруҳ офицерларидан телеграмма олинди, улар муваққат ҳукуматга хайрихоҳ эканликларини билдирдилар. Давлат муассасаларининг хизматчиларидан, ишчилардан, деҳқонлардан, зиёлиларнинг намояндаларидан, руҳонийлардан ҳам шунга ўхшаш телеграммалар келиб турибди. ЮПИ агентлигининг хабар қилишича, муваққат ҳукумат тарафдорлари ҳозир Қум, Исфаҳон, Шероз ва бошқа кўпгина шаҳарлардаги аҳволни тўла-тўкис назорат қилиб турибдилар.

«Бозоргон ҳукуматини қўллаб-қувватлаётган қудратли тўлқин, — деб ёзади бугун «Нью-Йорк Таймс» газетаси,— Бахтиёр ҳукуматини супириб кетай деб турибди». Бахтиёрнинг энг яқин ёрдамчиларидан бирининг сўзига қараганда, ҳозир Эрон Қуролли Кучлари «шу қадар пароканда» бўлиб турибдики, энди шоҳпараст ҳукумат унга ортиқча умид қила олмайди, деб таъкидлайди газета.

Лондондаги «Гардиан» газетаси ҳукумат аппарати «барбод бўла бошлагани» фактига эътиборни қаратади. «Файнэшнл Таймс» газетаси ҳам «чамаси, Эроннинг расмий ҳукумати ағдарилишига яқин қолди» деб ҳисоблайди. Шунингдек газета, Бозоргон армия билан муҳолифлик чиқишига йўл қўймасликка интилиб, ўз ҳукуматини тузишга шошилмаяпти, деб уқтиради.

Бахтиёр бугун Теҳрондаги матбуот конференциясида сўзга чиқиб, фақат менинг ҳукуматим «қонуний» деб даъво қилди. У истеъфога чиқмоқчи эмаслигини яна бир бор таъкидлади. «Агар улар ҳаракат қила бошласа, мен зарба бераман», — деди у дўқ уриб.

Шу билан бирга у Эрон сиёсий можаросидаги икки муҳолиф куч ўртасида «ҳамкорлик» ўрнатиш имкониятларини муҳокама қилиш учун Бозоргон билан музокара бошлашга тайёр эканини айтди. Бундан ташқари у менинг ҳукуматим Бозоргоннинг атрофидаги кишилар билан алоқа ўрнатдилар, деб ишонтирмоқчи бўлди. Бахтиёр Эроннинг бўлажак сиёсий тузуми тўғрисидаги масала юзасидан референдум ўтказишга розилик беришга тайёрман, деган гапни ҳам айтди, бироқ унинг ўтказилишини халқ ғалаёнларини тўхтатишга боғлиқ қилиб қўйди.

Муваққат ҳукумат вакиллари Бахтиёр билан Бозоргон ўртасида бирон-бир алоқа ўрнатилгани тўғрисидаги хабарларни расмий равишда рад этдилар.

Эрон Қуролли Кучлари штабининг бошлиғи генерал Қорабоғи эса армия аввалгидек «конституцияни ва қонуний ҳукуматни ҳимоя қилиши» лозим деган гапни айтди. Шу тариқа у армиянинг юқори табақаси мутлақ ҳокимиятни сақлаб қолиш учун ҳаракат қилиш ниятида эканини тасдиқлади.

АҚШДА КУЧЛИ ҚОР ЁҒМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Қўшма Штатларнинг океан соҳилида кучли қор ёғмоқда. Бир қанча Штатларда қор қопламининг қалинлиги 20—25 сантиметрга, тоғли районларда 50 сантиметрга етди. Қор билан кучли шамол эсмоқда, унинг тезлиги соатига 40 километргача кўтарилмоқда.

Кучли қор ёғиши натижасида кўчаларда машиналар тўхтаб қолди, электр симлари узилди. Юз минглаб хонадонлар электр энергиясиз ва телефонсиз қолди. Бир қанча штатларда мактаблар ёпиб қўйилди, кўпгина муассасалар ишни тўхтатди.

Франция пойтахтидан жанубга қараб 700 километр нарида Ларзак қишлоқ хўжалик райони бор. Шу район деҳқонлари яқинда ўз далалари ва фермерлик яйловлари ҳисобига шу атрофда жойлашган ҳарбий полигонни кенгайтириш ҳақидаги амалдорлар режаларига қатъий қаршилик билдириб, ўз ота-боболари яшаб келган ерлардан чиқиб кетишдан бош тортмоқдалар. Ерларнинг зўравонларча тортиб олинишига қарши норозилик белгиси сифатида деҳқонлар шу ерларни ҳайдаб намойишлар ўтказмоқдалар.

Яқинда Ларзак деҳқонлари Ларзак масаласига демократик жамоатчилик диққат-эътиборини жалб қилиш ниятида 700 километрлик юриш уюштирдилар. Юриш пойтахтда намойиш билан тугалланиши лозим эди. Аммо полициячилар намойиш ўтказишни таъқиқлаб қўйдилар. Шундай бўлсада, Парижнинг ишчилар яшайдиган Иври районида деҳқонларнинг ўз ҳуқуқлари учун кураши билан бирдамлик оммавий намойиши бўлиб ўтди. Суратда: намойишчилар колоннаси. Пастда эса қаршилик кўрсатишга шай бўлиб турган полициячилар.

Камера Пресс—ТАСС фотолари.

БОЛАЛАР ОПЕРАСИ

«ПЕТРУШКА — МУҲОЖИР»

Тошкентлик композитор Феликс Янов-Яновский 1970 йили болаларга бағишланган бир актли «Петрушка — муҳожир» номли комик операсини яратган эди. Бу асар аввал Самарқанд опера ва балет театрида қўйилди. Мана энди асар Алишер Навоий номидаги Ўзбек Давлат академик Катта опера ва балет театри саҳнасига йўл олди. Асар Мухтор Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваториясининг опера студиясида саҳналаштирилди, яъни машқ театридан Катта театрга олиб чиқилди. Тор музика доираси аҳлига азалдан маълум бўлган, бироқ кенг томошабинлар оммаси ҳанузгача бехабар юрган бу қизиқарли асарнинг асосий «таржимаи ҳолига оид фактлар» шулардан иборат.

Албатта, яхши спектакль халқ минбари саналган вақтли матбуот баҳосига ҳам лойиқ. Бизнингча, спектакль Янов-Яновский операсига берилган баҳо билан кифояланиб қолмай, бошқа муҳим фикрни — болалар операсининг келажаги ҳақида ўйлашга ҳам даъват этади.

Дарҳақиқат, биз камдан-кам учрайдиган воқеа билан учрашдик: кичик, аммо опера жанрининг ҳозирги замон талабларини тўла ҳисобга олиб, тема, сюжет, «адреслилик» шартларига риоя қилиб, енгиллатувчи «дастгоҳ»сиз катта доирани мўлжаллаб яратилган асар — болалар комик операси бизни қарши олди. Биз эртак сюжетига эмас, балки замонавий мавзуда басталанган опера билан учрашдик. Унинг асоси Самуил Маршакнинг ўткир пьесаси сюжетига қурилган бўлиб, қаҳрамонининг номи ҳам ўша, бироз кулгули ном билан аталган Петрушка. У қўғирчоқ комедиясида қатнашувчи персонаж эмас, оддий ленинградлик мактаб ўқувчиси, лекин ҳеч кимга ҳеч қачон қулоқ солмайдиган, ўзбошимча, айни пайтда жасур бола. Шу сабабли операдаги воқеалар ҳозирги кунда рўй бергандек енгил қабул қилинади. «Аҳлоқи» эса... Одатдагидек донишманд Маршак илгари сурган одоб бу операнинг музика автори томонидан ҳам, уни саҳналаштирган Андрей Слоним томонидан ҳам сақланиб қолинган.

Композитор санъатда идрок эта билишликни атайин чекинишлар орқали эмас, образлилик йўлини излашлар, бадиий таъсирчанлик, персонажлар характерининг музикавий «кўриниш»и орқали меёрига етказиш деб тушунади, бундан ташқари Пушкин ҳар қандай драманинг ўзгармас сифати — жозибадорлик деб ҳисоблаган. Музикали драматургияда жозибадорликка алоҳида аҳамият бермоқ лозим, айниқса болалар операси борасида сўз бораётганда эса яна ҳам.

Биз Ф. Янов-Яновский операсида давом эттирган анъаналар хусусида батафсил тўхталмоқчи эмасмиз. Лекин у машҳур Сергей Прокофьев мактаби изидан борганлиги, шак-шубҳасиз, аниқ. Бу ҳақда мураккаб музикали мавзу ва характерларни оддий ҳамда енгил, ҳатто моҳир санъаткорона мужассамлаштира олганлиги, билармон болага катта кишиларнинг кинояси ва ҳақиқий саҳнавий музикага эришганлиги гувоҳлик бериб турибди.

Композиторнинг оркестрни жўр бўлувчи эмас, балки тўла амалий ролни бажарувчи оркестрга айлантиришга интилишини табриклаш даркор. Шунингдек, нафақат опера музикасининг оркестрга солиниши, опера авторининг ўзи ҳам консерваториямизда тайёрланаётган композиторлик бўлимидаги студентларнинг маҳоратини ошириш учун ажойиб намуна бўлишини қайд этмасдан ўтиш мумкин эмас.

Режиссёр саҳналаштирувчи А. Слоним ишидан композитор билан ҳамфикр эканлигини англаш мумкин. Слоним спектакль рассомлигини ҳам ўзи адо этиб, саҳна безакларида тасвирий муаммонинг «калит»ини топган, тўғри, меёрни бузган ўринлар ҳам бор. Масалан, ёдгорлик тахтасидаги: «Дарё — Нева. 1703 йил асос солинган» ёзуви томошабинлар — ўспиринлар тушунчасига мос эмас...

Булар, албатта, майда деталлар, аммо ёш ижрочилар — 3—4-курс студентлари билан, ўзларининг катта келажакларидан дарак бериб, қаршимизда куйлаган актёрлар билан ишлашда кўпгина муваффақиятларга эришган. Айниқса Г. Азимов (Петрушка), В. Нечипоренко (инвалид)лар саҳнавий характерлар яратиб, ҳам вокаль, ҳам драматик жиҳатдан томошабинни ҳайратга солади. Бу спектакль билан танишар эканмиз, яна бир хулосага келдик: Тошкент Давлат консерваториясининг опера артистларини тайёрлашда эришаётган ютуқлари бўлғуси саҳна мутахассислари сафини муваффақиятли тўлдириб боришига ишонч уйғотади.

Умид қиламизки, бу муваффақият унутилмайди: бу факт болалар учун оригинал опера-балет асарлари яратиш масаласига доимий эътиборни тортмоғи лозим, айниқса инсоннинг гармоник ўсишини тарбиялаш мақсадини олдимизга қўйган бугунги кунда жуда ҳам зарур. Зотан тажрибадан шуни биламизки, опера-балет театрининг «катта» томошабинларини болалигидан тарбиялаш керак.

Алишер Навоий номидаги Ўзбек Давлат академик катта опера ва балет театри саҳнасида «Петрушка-муҳожир»нинг қўйилиш факти катта саҳнага, албатта, кўпроқ катта спектакль мос келади деган нуқтаи назарга олиб келади. Шунинг учун ҳам агар театр мутахассислари болаларга совға тайёрлашса, Янов-Яновский операси билан ўз репертуарларини бойитишса, иккинчи акти учун яна бир кичик опера ёки кичик балетни танлаб, катта спектаклга айлантиришса жуда яхши иш бўлар эди. Агар Янов-Яновскийнинг ўзи шу асарга мос калит топиб, болалар учун иккинчи асарини яратса спектакль қиммати янада ошарди. Сўнгра спектакль ўзининг бир бутунлигини намоён этар эди.

Екатерина ПАНОВА.

Куйбишев районидаги мактаблараро ўқув ишлаб чиқариш комбинатида ўрта мактабнинг юқори синф ўқувчиларига ишлаб чиқариш касбларидан 12 турини ўргатиш кенг йўлга қўйилган. Суратда: машинкада ёзиш машғулоти пайти. Пастда: секретарлик касбини аъло даражада эгаллаган ўқувчилардан бири 207-мактабнинг таласаси О. Феодесиади.

В. Таран фотолари.

ХУШОВОЗ ХОНАНДА — МЕҲНАТ ВЕТЕРАНИ

БУ кишини Пискент шаҳри атрофида кўпчилик яхши танийди. Чунки у ўзининг қалб тубидан сизиб чиққан дилрабо қўшиқлари билан кишилар қалбига йўл топган ва топмоқда. Гўдаклигидан ёруғ дунёни кўришдан маҳрум бўлган Эргашбой зийрак, тиришқоқ эди. Эргашбой классик қўшиқларни айниқса севарди. Маъмуржон Узоқов, Жўрахон Султонов каби ҳофизлар айтадиган «Боғ аро», «Бир келсин» қўшиқларини ўзи ҳам хиргойи қиладиган бўлиб қолди. Тенгдоши Собирхон Маликовдан қўшиқ айтиш маҳоратини ўрганди. Ўткир зеҳнли, қобилиятли йигитнинг қўли тез кунда соз чалишга келиб қолди. Доира, дутор, рубобни бемалол сайратадиган бўлди.

Эргашбой бошланғич маълумотни олиб улгурмасидан уруш бошланди. Район ҳарбий комиссариати ҳовлиси ҳар куни гавжум. Ана шундай оғир дамларда Эргашбой қўлида дутори билан даврага кириб, бутун ҳалойиқнинг диққатини ўзига қаратар, ҳам дардкаш, ҳам ғалабага ундовчи қўшиқлари билан одамлар андуҳини бир зум бўлса ҳам унуттирар эди. Унинг ўша даврда куйлаган «Осмон этиб кетдинг», «Тормор этиб кел», «Ушшоқ», «Чоргоҳ», «Сегоҳ» қўшиқларини ҳали-ҳали одамлар эслаб юришади. Эргашбой «Булбул қори» номини ўша даврда орттирган эди.

Эргашбой уруш йиллари дастлаб район босмахонасида ишлай бошлади. Шу билан бирга район халқ театрида қатнашар, тез-тез колхозларда бўлиб меҳнаткашларни ўз қўшиғидан баҳраманд этарди.

Эргашбой Отажонов 1959 йилдан буён Тошкент чўтка фабрикасининг Пискентдаги филиалида фидокорона меҳнат қилиб келмоқда. У ишлаб чиқариш планларини ошириб бажариш билан бирга жамоат ишларида ҳам актив қатнашиб, коллектив эътиборини қозонган. Ўтган давр ичида бошланғич партия бюросининг секретари, ревизия комиссиясининг раиси вазифаларида ишлади. Ҳозир цех маҳаллий комитетининг раиси сифатида тиниб-тинчимайди. Биронта маслаҳатли иш албатта унинг иштироки билан ҳал бўлади. Филиалда ҳар ойда пахта териш машинаси учун 14 мингта техник чўтка ва бошқа турдаги маҳсулот ишлаб чиқарилянти. Бунда албатта Э. Отажоновнинг муносиб ҳиссаси бор.

Эргашбой ака байрам кунларида, ҳамкасбларининг шодиёналарида, гоҳида тушки танаффус кезларида ўзининг жозибали қўшиқлари билан дилларни шод этади...

М. КОМИЛОВ,
ишчи мухбирлар университетининг тингловчиси.

САҲОВАТ

— РАҲМАТ укажон, умрингиздан барака топинг, тупроқ олсангиз олтин бўлсин...

Бирнеча йиллик дарддан халос бўлган Соҳиба ая Каримова қалбидаги бутун миннатдорчилигию юрак сўзларини мана шу икки оғиз гапга жо қилганлиги овозининг ҳаяжондан титраётганидан, кўзларининг меҳр билан порлаётганидан кўриниб турарди. Бу миннатдорчилик сўзлари Фахриддин Ниғмоновга айтилмоқда.

Камтарин инсон, билимдон шифокор Фахриддин ака бундай қалб сўзларини биринчи марта эшитаётгани йўқ. 22 йилдан буён ўзи даволаган юзлаб беморлар у билан хайрлашаётганида энг эзгу ниятларини изҳор этишади.

— Сизнинг соғайиб кетганингизнинг ўзи биз учун катта бахт,— деди шифокор аяга оқ йўл тилаб қолар экан.— Биз шифокорлар учун бундан ортиқ шараф йўқ.

— Бемор Каримовани бизга жуда оғир аҳволда олиб келишган эди,— деди Фахриддин ака кейин биз билан суҳбатда.— Кўринишлари кишини ваҳимага солгудек юзларини шиш қоплаган, сочлари ва қошлари тўкилиб кетгач, ҳарорати жуда паст, қўл бармоқларининг учлари ёрилиб кетган ва икки қўл тирсаккача қорайган, юрак уриши ва қон босими жуда паст. Қисқаси, бемор миксидема (шилимшиқ шиш) касаллигининг оғир формаси билан клиникага кириб келган эди. Энди эса, мана, ўз кўзингиз билан кўриб турганингиздек, бу ердан соппа-соғ чиқиб кетдилар. Бу энг аввало тўғри ва аниқ диагноз қўйилгани ва шунга яраша даволанганнинг натижасидир.

Фахриддин ака қўлида даволанган кишилар ҳозирги кунда Иттифоқимизнинг турли жойларида яшаб, меҳнат қилмоқдалар. Шифокор қабулига ҳаётдан деярли умидини узиб, милтираган бир илинжда келган кўплаб беморлар айни кунларда бири олим, бири шифокор, бири мураббий — ўз меҳнат постларида.

Фахриддин ака 1956 йили Тошкент Давлат Медицина институтини тугатгач, Хоразм областининг Янгиариқ район шифохонасида терапия бўлимининг мудири вазифасида ишлай бошлади.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

1957 йил эди. Хоразмда ишлаётган даврида район касалхонасига юрак жароҳати билан оғриган оғир беморни олиб келишди. Беморга терапевтик даво усулларини бериш кеч эди. Фақат бир йўл қолган, у ҳам бўлса — операция. Лекин қандай қилиб? Бу нарса ҳали фақат ўша райондагина эмас, балки бутун республикада бошланган эмас. Бирдан-бир илож беморни Москвага жўнатиш ва ўша ерда юрагини операция қилиш эди. Лекин оғир ётган одам учун бу ҳам қийин масала.

— Шундан сўнг мен бемор ва унинг яқин қариндошларига операция албатта муваффақиятли чиқишини таъкидлаб, уларнинг розилигини олдим,— дея эслайди Фахриддин ака.— Беморни бирнеча кун даволагандан сўнг Москвага кўкрак хирургияси клиникасига жўнатдик. Орадан уч кун ўтгач телеграмма олдим: «Операция муваффақиятли ўтди, мен ҳаётга қайтдим. Беморингиз. «Бу кун мен учун қанчалар бахтли бўлганлигини бир умр ёддан чиқармайман. Шу усул билан ҳозиргача 50 дан ортиқ беморни операцияга жўнатиб, уларнинг бари муваффақиятли даволанди.

1960 йилда Фахриддин ака Ниғмонов Андижон медицина институтида ассистент. 1961 йилда ТошМИдаги факультатив терапия кафедрасида бўлим мудири. 1962 йилда Тошкент область шифохонаси кардиология бўлимининг мудири.

Партия ва ҳукуматимиз шифокорни қаерга ишга юбормасин, у ўша жойда тажрибаси, билим ва маҳорати, ташкилотчилиги билан коллективнинг ва беморларнинг ҳурмат-эътиборини қозонмоқда. Икки йилдан буён у Тошкент районидаги Ҳасанбой участка шифохонасида меҳнат қилиб келяпти. Шу давр ичида кардиология бўлими очилди, электрокардиограмма кабинети ташкил этилди.

Бахтиёр ҳаётимиздаги бахтли кишиларимизнинг сиҳат-саломатлиги йўлида тинмай меҳнат қилиб келаётган шифокорнинг саховатидан беморлар мамнун бўлмоқда. Буни таклиф ва мулоҳазалар дафтарида Ф. Ниғмонов номига айтилган кўплаб миннатдорчиликлардан ҳам билса бўлади.

Қ. НИЗОМОВ,
ТошМИ студенти, ишчи мухбирлар университетининг тингловчиси.

Яқинда Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг 60 йиллиги кенг нишонланади. Ҳозирги кунда театрда Ўлмас Умарбековнинг «Шошма, Қуёш» драмаси асосида яратилган янги спектакль муваффақият билан ўйналмоқда. Суратларда: шу спектаклдан кўринишлар.

С. Маҳкамов фотолари.

Спорт

ЯНА ҒАЛАБА

Волейболчилар навбатдаги учрашувларни ўтказдилар. Пойтахтимиздаги «Меҳнат резервлари» спорт комплексида давом этаётган биринчи лига вакиллари учинчи давра ўйинларида пешқадамлар сафида бораётган тошкентлик динамочилар Ашхободнинг спорт маҳорати олий мактаби талабалари билан куч синашиб, 3:0 ҳисобида ғолиб келишди ва очколарини 14 тага етказдилар.

ОЛТИЛИККА КИРИШАРМИКАН?

Спорт мухлислари «Меҳнат» ватерполчилари бу йил финал олтиликдан жой олишларига қаттиқ ишонган эдилар. В. Тутушин шогирдлари ҳам ана шу вазифани мақсад қилиб қўйишган эди. Лекин сув полочиларимиз мавсумнинг дастлабки ўйинларини муваффақиятсиз ўтказишмоқда. Улар Минскнинг «Буревестник», Ҳарбий-Денгиз флоти Марказий спорт клуби ва Бокунинг ККФ командаларига ютқазиб, пойтахтнинг МЭИ ҳамда «Москвич» коллективлари билан бўлган ўйинда ғолиб чиқдилар. Тўғри, мавсум энди бошланди. Ҳал қилувчи учрашувлар олдинда. Лекин йўқотилган бу очколар қимматга тушиб қолмасмикан? Ишқибозлар олий лига командаларининг Тошкентда 28 февралда бошланиб 2 мартда тугайдиган иккинчи давра ўйинларига умид боғлашмоқда.

«ПАХТАКОР» БИЛАН УЧРАШУВ

«Пахтакор» футболчилари мамлакат биринчилиги, Кубок ўйинлари ҳамда СССР халқлари VII спартакиадасига пухта тайёргарлик кўриш билан бирга мухлислар билан ҳам учрашувлар ўтказяпти. Куни кеча тошкентлик футболчилар «Ўзбекфильм» меҳмони бўлдилар.

Учрашувни киностудия директори ёзувчи Ўлмас Умарбеков очди. Кинорежиссерлардан Р. Ботиров, Э. Ройзман ва Э. Хачатуровлар пахтакорчиларга янги мавсумда муваффақиятлар тилашди. Команда тренери И. Б. Тазетдинов коллектив олдида турган вазифалар устида тўхталиб футболчиларимиз бу мавсум чиройли ўйинлари билан мухлисларни хушнуд этиш ниятидалигини таъкидлади, ўтган йилги натижадан кўра яхшироқ қатнашишга ваъда берди.

* * *

«Пахтакор» ўз базаси «Қибрай» стадионида Павлодарнинг «Трактор» командаси билан ўртоқлик учрашуви ўтказди. Майдон эгалари 2:0 ҳисобида ғолиб келдилар.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон Давлат филармониясн

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

13 ФЕВРАЛЬ СОАТ 19.00 да
М. ҚОРИЕҚУБОВ НОМИДАГИ
ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

«ГЎЗАЛ» АНСАМБЛИНИНГ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва ҚҚАССР халқ артисти
Гулшод ОТАБОЕВА

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
Қизлархон ДУСТМУҲАМЕДОВА

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист
Баҳром МАВЛОНОВ

Солистлар: Шеркўзи ҒОЗИЕВ, Абдуқодир ЮСУПОВ, Гулнора АЪЗАМОВА, Гулнора ОДИЛОВА.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Ансамблнинг бадиий раҳбари — композитор Султон АНВАРОВ.

Музика раҳбари — Туйғун ОТАБОЕВ.

Программани Ўткир СИДДИҚОВ олиб боради.

Билетлар концерт зали кассасида соат 14.00 дан сотилади.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ

МЕҲНАТ БЎЙИЧА БЎЛИМИ

РСФСР, Қозоғистон ва Ўзбекистон қурилиш ташкилотларида ишлаш учун қурилиш касбларига эга бўлган ва касбга эга бўлмаган ёрдамчи ишчиларни, ёлғиз эркак ва хотин-қизларни

ТАШКИЛИЙ РАВИШДА
ИШГА ҚАБУЛ ҚИЛИШНИ ЎТКАЗАДИ

Шимолий районлардаги ўрмон саноати хўжаликларида ишлаш учун 6 ойга шартномалар тузади.

Ишчилар яхши жиҳозланган ётоқхона билан таъминланадилар ва иш жойига бепул борадилар.

Справкалар олиш учун қуйидаги адресларга мурожаат қилинсин: шаҳар ижроия комитетлари, район ижроия комитетлари ҳузуридаги меҳнат бўйича вакилларга ва аҳолини ишга жойлаштириш бюроларига ҳамда Тошкент шаҳар Привокзальная кўчаси, 30-уй. Телефонлар: 33-81-21, 33-84-84.

Телевидение

10 ФЕВРАЛЬ, ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Вақт. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Болаларга ҳайвонлар ҳақида. 10.35 — Ота-оналар, сизлар учун. 11.05 — Дунё воқеалари. 11.20 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 11.50 — Музикали программа. 12.20 — Ўзимизнинг ўлка. 13.10 — Спортлото. 13.25 — Скрипка ва фортепьяно ижроси учун соната. А. Бабажанян. 13.40 — Советлар ва ҳаёт. 14.10 — «Сказ» рус халқ чолғу квартети чалади. 14.30 — Болалар учун «Лэсси» сериясидан фильмлар. 15.15 — Учрашувлар. 16.05 — Камалак. 16.45 — Ҳайвонот оламида. 17.45 — Мультфильмлар. 18.15 — Цирк майдонида. 19.00 — Здоровье. 19.45 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан. 20.05 — Альбомдаги варақ. Телевизион фильм. 21.30 — Вақт. 22.05 — Концерт. 22.50 — Кармен сюита. Фильм балет. 23.40 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Миниатюралар театри. 10.50 — Фотима Баратова куйлайди. 11.30 — Сузиш бўйича Ўзбекистон чемпионати. 12.00 — «Тонг» бадиий фильм. 13.25 — Оналар мактаби. 13.55 — Замондас. 14.40 — Кинопублицист экрани. 17.30 — Кўрсатувлар программаси. 17.35 — Мультфильм. 17.45 — Болалар учун «Фонарик». 18.15 — Жаҳон бир ҳафта ичида. 18.45 — Ахборот. 19.00 — Ўзбекистон халқ санъати. 19.30 — Назм ва наво. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ота-оналар учун концерт. 21.30 — Вақт. 22.05 — Ўнинчи беш йиллик қаҳрамонлари. 23.25 — Волейбол бўйича эркаклар командалари ўртасида СССР чемпионати. «Динамо» (Тошкент) — «Спартак» (Львов).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

17.45 — Душанба кўрсатувлари.

11 ФЕВРАЛЬ, ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Вақт. 9.40 — Зарядкага сафланинг. 10.00 — Гитарачи Р. Тарраго чалади. 10.30 — Будильник. 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.00 — «Қор маликаси». Бадиий фильм. 13.30 — Қишлоқ янгиликлари. 14.30 — Музикали киоск. 15.00 — Хоккей бўйича халқаро учрашув. Миллий хоккей лигаси — СССР терма командалари. 16.55 — Концерт. 17.20 — Ҳужжатли фильм. 17.45 — Музикали программа. 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Мультфильмлар. 19.45 — Киносаёҳатчилар клуби. 20.45 — «Бомба». Бадиий фильм. 21.30 — Вақт. 22.05 — Жиддий музикада қувноқлик ҳақида. 23.05 — Ўйинсиз ўйин. Ҳужжатли фильм. 23.25 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Концерт. 11.10 — Бепоён Ватаним менинг. 11.30 — Сиҳат-саломатлик. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.00 — Шахмат мактаби. 13.30 — «Оля учун аталган гуллар». Бадиий фильм. 14.55 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 15.25 — Реклама. 17.30 — Кўрсатувлар программаси. 17.35 — Санъат ғунчалари. 18.10 — Эртага премьера. Кинокўрсатув. 18.45 — Ахборот. 19.00 Абу Али ибн Сино таваллудининг 1000 йиллигига. 19.30 — Ҳамза номли Ўзбек давлат академик драма театрининг 60 йиллигига. Театр ва замон (2-кўрсатув). 20.30 — Ахборот. 20.50 — Миниатюралар театри. 21.30 — Вақт. 22.05 — Биз — Жиззахданмиз. 23.35 — Кўрсатувлар программаси.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

16.00 — Фрунзе кўрсатувлари.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 10/II да **Аида** 11/II да **Пиковая дама** (12.00 да) (билетлар сотилган). **Бир актли балетлар** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 10/II да **Шошма, қуёш!** 11/II да **Қиёмат қарз.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА 10/II да **Шаҳзода ва етим қиз**, 11/II да **Шаҳзода ва етим қиз** (12.00), **Тошкентнинг нозанин маликаси** (19.30), 12/II да **Гулбаҳор қани?**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 10/II да **Чандиқлар** (16.00), 11/II да **Биринчи бўса** (12.00).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚУРИЛИШ МИНИСТРЛИГИНИНГ

ҚУРИЛИШ ТАШКИЛОТЛАРИГА

техника хавфсизлиги бўйича катта инженер, ишлаб чиқариш ва смета-шартнома бўлимларининг катта инженерлари ва инженерлар, ишлаб чиқаришни тайёрлаш группаларида катта инженерлар ва инженерлар, лойиҳа-смета группалари ва қурилиш лабораторияси катта инженерлари ва инженерлар, кадрлар бўйича инспектор

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси ҳамда Тошкент шаҳридаги район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

БИЗНИНГ АДРЕС 700000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь 334808, 325353; секретариат — 325750 БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; маданият — 325558; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.

Р. 06066 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Е—2330.